

Стална конференција
градова и општина

Савез градова и општина Србије

ЕВРОПСКЕ НОВОСТИ

ЕЛЕКТРОНСКИ БИЛТЕН

БРОЈ

АПРИЛ
МАЈ
ЈУН 2021

Шведска
Sverige

Издавач:

Стална конференција градова и општина,
Македонска 22/VIII, Београд

За издавача:

Ђорђе Станичић,
генерални секретар СКГО

Уредник:

Александра Вукмировић

Редакција:

Слободан Миливојевић,
Милош Обрадовић

ISSN (Online) 2737-9760

Овај билтен припремљен је у оквиру програма „Подршка локалним самоуправама у Србији на путу ка ЕУ – друга фаза”, који финансира Влада Шведске. Садржај билтена је искључива одговорност СКГО.

Шведска

Sverige

ПРЕДГОВОР

Европске новости су електронски билтен који за вас припрема Стална конференција градова и општина – Савез градова и општина Србије (СКГО). Билтен садржи информације и актуелности на пољу европских интеграција, вести о раду европских институција и организација, информације о процесу приступних преговора Републике Србије и Европске уније (ЕУ), европским фондовима и програмима, отворене позиве који су доступни локалним самоуправама у Србији, примере добре праксе у примени европских прописа из наших и европских градова и општина и активностима СКГО.

Жеља нам је да се наше локалне заједнице боље упознају са оним темама у процесу приступања ЕУ које су релевантне за локалну самоуправу, како би се ефикасније припремиле за промене које ће донети чланство наше земље у ЕУ. Надамо се да ће овај билтен допринети квалитету порука о процесу европских интеграција које представници локалних самоуправа свакодневно преносе грађанима Србије.

У ПЕТОМ БРОЈУ ПРОЧИТАЈТЕ:

- ★ *О Дванаестој приступној међувладиној конференцији Србија – ЕУ*
- ★ *О Конференцији о будућности Европе*
- ★ *О новој преговарачкој структури Србије за вођење преговора са ЕУ*
- ★ *О томе како је први пут у Србији обележен Европски дан за локалне самоуправе*

СТАВ АУТОРА.....	5
ЗАСТУПАЊЕ У КОНГРЕСУ ЛОКАЛНИХ И РЕГИОНАЛНИХ ВЛАСТИ САВЕТА ЕВРОПЕ	5
ВЕСТИ ИЗ БРИСЕЛА.....	11
МЕЂУВЛАДИНА ПРИСТУПНА КОНФЕРЕНЦИЈА СРБИЈА – ЕУ ПО НОВОЈ МЕТОДОЛОГИЈИ ПРЕГОВОРА ОДРЖАНА 22. ЈУНА.....	11
ШИРОМ ЕВРОПЕ ОДРЖАВАЈУ СЕ АКТИВНОСТИ У ОКВИРУ КОНФЕРЕНЦИЈЕ О БУДУЋНОСТИ ЕВРОПЕ	13
НОВА ПЕТОГОДИШЊА СТРАТЕГИЈА ЕУ ЗА ЈАЧАЊЕ БОРБЕ ПРОТИВ ОРГАНИЗОВАНОГ КРИМИНАЛА	14
СЛОВЕНИЈА ПРЕДСЕДАВА ЕУ У ДРУГОЈ ПОЛОВИНИ 2021. ГОДИНЕ.....	16
ЕВРОПСКА КОМИСИЈА ПОКРЕНУЛА „АТЛАС ДЕМОГРАФИЈЕ“	16
ЕВРОПСКИ ПАРЛАМЕНТ.....	17
ПОТПИСАН СПОРАЗУМ О АЖУРИРАЊУ РЕГИСТРА ЛОБИСТА У ЕУ	17
КОМИТЕТ РЕГИОНА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ.....	18
ДЕЛЕГАЦИЈА КОМИТЕТА РЕГИОНА НА СЕДНИЦИ ПЛЕНАРНЕ СКУПШТИНЕ КОНФЕРЕНЦИЈЕ	
О БУДУЋНОСТИ ЕВРОПЕ.....	18
ЕВРОПСКА НЕДЕЉА МЛАДИХ.....	19
САВЕТ ЕВРОПСКИХ ОПШТИНА И РЕГИОНА.....	20
ОДРЖАН САСТАНАК ПОЛИТИЧКОГ КОМИТЕТА ЦЕМР.....	20
УПРАВЉАЊЕ И ГРАЂАНСТВО HORIZON EUROPE – Како локалне самоуправе могу да учествују у	
новом програму ЕУ за истраживање и иновације вредном 95 милијарди евра.....	21
КОНГРЕС ЛОКАЛНИХ И РЕГИОНАЛНИХ ВЛАСТИ.....	23
ОДРЖАН ДРУГИ ДЕО 40. ПЛЕНАРНОГ ЗАСЕДАЊА.....	23
ОДРЖАНА ГЕНЕРАЛНА СКУПШТИНА АЛДА 2021.....	25
КОРИСНИ ЛИНКОВИ: AGRI-FOOD DATA PORTAL, ПОРТАЛ ЕВРОПСКЕ КОМИСИЈЕ О ПОЉОПРИВРЕДИ	25
СРБИЈА И ЕВРОПСКА УНИЈА.....	26
ВЛАДА СРБИЈЕ УСВОЈИЛА НОВУ ПРЕГОВАРАЧКУ СТРУКТУРУ СА ЕВРОПСКОМ УНИЈОМ.....	26
ВЛАДА СРБИЈЕ УСВОЈИЛА ПРЕГОВАРАЧКЕ ПОЗИЦИЈЕ ЗА ПГ 10, 15, 16 И 19.....	27
НОВИ ЗАКОН О АКЦИЗАМА – ВИША ЦЕНА РАКИЈЕ.....	28
ФОНДОВИ И ПРОГРАМИ ЕУ.....	29
НОВИХ 86 МИЛИОНА ЕВРА БЕСПОВРАТНЕ ПОМОЋИ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ СРБИЈИ.....	29
ПРОДУЖЕНА ДВА НАЈВЕЋА ПРОЈЕКТА ПОДРШКЕ РЕФОРМИ ЈАВНЕ УПРАВЕ У СРБИЈИ.....	30
ТРИДЕСЕТ МИЛИОНА ЕВРА БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА ЕУ ЗА РАЗВОЈ 99 ЛОКАЛНИХ САМОУПРАВА У СРБИЈИ.....	31
НОВА ПОМОЋ ЕУ И ПОХВАЛЕ СРБИЈИ ЗА УПРАВЉАЊЕ МИГРАЦИЈА.....	32
ПОДРШКА ЕУ РЕФОРМИ СИСТЕМА ПРЕДШКОЛСКОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА У СРБИЈИ	33
ЕУ ДОНИРАЛА СРБИЈИ 3,2 МИЛИОНА ЕВРА НА ИМЕ УНАПРЕЂЕЊА	
ЈАВНИХ НАБАВКИ И РАЗВОЈА ПОРТАЛА е-ЈАВНЕ НАБАВКЕ	34
ОДРЖАНА КОНФЕРЕНЦИЈА „ЕВРОПСКА УНИЈА КАО ЗАЈЕДНИЦА ВРЕДНОСТИ“	35
ОДРЖАНА КОНФЕРЕНЦИЈА „УЧЕШЋЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ У ПРОГРАМИМА ЕУ“	37
ОТВОРЕН НОВИ ПРОГРАМ КРЕАТИВНА ЕВРОПА 2021-2027.....	37
ОБЈАВЉЕНА БРОШУРА „НОВИ ЕРАЗМУС+ ПРОГРАМ 2021-2027, МОГУЋНОСТИ ЗА УЧЕШЋЕ“	38
ВЕСТИ СА ЛОКАЛА.....	40
ВЕСТИ ИЗ ЕУ ОПШТИНА.....	40
ГЕТЕБОРГ, КИШНИ ГРАД.....	40
ВЕСТИ ИЗ ОПШТИНА СРБИЈЕ.....	42
НОВОМ САДУ УРУЧЕНА ТИТУЛА ЕВРОПСКЕ ПРЕСТОНИЦЕ КУЛТУРЕ 2022. ГОДИНЕ.....	42
ОСНОВАН РЕГИОНАЛНИ ЦЕНТАР ЗА ЕНЕРГЕТСКУ ЕФИКАСНОСТ БАНАТ – ЗРЕЊАНИН	43
ПРОШИРЕЊЕ РЕГИОНАЛНЕ ДЕПОНИЈЕ У СРЕМСКОЈ МИТРОВИЦИ.....	43
РЕКОНСТРУКЦИЈА ИНФРАСТРУКТУРЕ ЗА ЗАШТИТУ ОД ПОПЛАВА У ОБРЕНОВЦУ	44
ВЕСТИ ИЗ СКГО.....	46
ОДРЖАН ПРВИ ЕВРОПСКИ ДАН ЗА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	46
ОДРЖАН САСТАНАК ЗАЈЕДНИЧКОГ КОНСУЛТАТИВНОГ ОДБОРА КОМИТЕТА РЕГИОНА ЕУ И РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ.....	49
ОДРЖАНА КОНФЕРЕНЦИЈА „РЕФОРМА ПРОЦЕСА ЛОКАЛНОГ ПЛАНИРАЊА И	
УПРАВЉАЊА ФИНАНСИЈАМА – ПРЕСЕК СТАЊА И ПЕРСПЕКТИВЕ“.....	51
ОДРЖАНА РАДИОНИЦА О БРЕНДИРАЊУ	52
ЗАВРШЕНИ РАЗГОВОРИ СА ГРАЂАНИМА У РОМСКИМ ПОДСТАНДАРДНИМ НАСЕЉИМА	
НА ТЕМУ ОЗАКОЊЕЊА СТАМБЕНИХ ОБЈЕКТА	53
МРЕЖА ЕКО ПОВЕРЕНИКА – КАКО СМАЊИТИ КАРБОНСКИ ОТИСАК	54
ПОДРШКА УЧЕШЋУ ДЕЛЕГАЦИЈЕ СРБИЈЕ НА ДРУГОМ ДЕЛУ 40. ЗАСЕДАЊА КОНГРЕСА	56
ОДРЖАН ИНФОРМАТИВНИ ВЕБИНАР О ЕВРОПској НЕДЕЉИ ЛОКАЛНЕ ДЕМОКРАТИЈЕ 2021.....	57
ПОДРШКА УЧЕШЋУ ДЕЛЕГАЦИЈЕ СКГО У ПОЛИТИЧКОМ КОМИТЕТУ ЦЕМР	58
ЕУ ПОЈМОВНИК.....	59
ЕВРОПСКИ ПАРЛАМЕНТ.....	59
ХРОНОЛОГИЈА.....	61
ЗАЈЕДНИЧКА ПОЉОПРИВРЕДНА ПОЛИТИКА.....	61
ЕВРОПА У БРОЈЕВИМА.....	62
ЕВРОПА И КЛИМАТСКЕ ПРОМЕНЕ	62

СТАВ АУТОРА

ЗАСТУПАЊЕ У КОНГРЕСУ ЛОКАЛНИХ И РЕГИОНАЛНИХ ВЛАСТИ САВЕТА ЕВРОПЕ

Јелена Трифуновић,
одборница СО Сврљиг и шефица Делегације Републике Србије у Конгресу

★ **Република Србија је члан Савета Европе од 2003. године. Конгрес је тело које у оквиру система Савета Европе представља локалне и регионалне власти широм Европе. Шта за српске локалне самоуправе представља Конгрес?**

Савет Европе је заправо прва организација која је путем оснивања посебног тела које заступа интересе локалног и регионалног нива, утрла пут препознавању значаја и улоге локалних власти у међународним односима. Као глас општина и региона земаља чланица Савета Европе, циљ му је унапређење консултација и политичког дијалога између националних, локалних и регионалних власти кроз Комитет министара.

Конгрес локалних и регионалних власти је пре свега платформа за размену идеја, информација, искуства, разматрање заједничких проблема и њихових решења и заокруживање ставова локалних и регионалних власти у различитим областима рада попут борбе против корупције, етике, људских и мањинских права, статуса запослених, локалних финансија, а у последњих неколико година активан је и у борби против расизма, ксенофобије, тероризма, управљања миграцијама и интеграцијама. Ови ставови се упућују националним властима

држава чланица Савета Европе, институцијама ЕУ, европским организацијама и мрежама, цивилном друштву и другим важним актерима. Конгрес такође представља саветодавни механизам, тело које саветује Комитет министара и Парламентарну скупштину о свим аспектима локалне и регионалне управе, а такође пружа помоћ државама чланицама у реформи система локалне и регионалне управе и демократије.

Најважнија функција Конгреса јесте мониторинг локалне демократије, односно надзор над применом Европске повеље о локалној самоуправи у земљама чланицама СЕ у циљу процене квалитета примене. Резултат мониторинга је извештај о стању локалне демократије у појединој земљи, а који се уз нацрт резолуције и препоруке усваја и указује на стање демократије и примене Повеље, али и на мере које пре свега националне власти, а онда и други сегменти друшва морају предузети у циљу унапређења. Ове мере могу бити, и често јесу измене закона или доношење подзаконских, односно локалних правних аката ради боље имплементације препорука Конгреса.

Друга важна функција Конгреса је посматрање локалних и/или регионалних избора на регуларној бази у земљама чланицама и кандидатима за чланство. Такође, његова улога је и консултативна, не само у оквиру Савета Европе, већ и остале европске и светске организације консултују Конгрес (и обратно, Конгрес консултује њих) у погледу питања која утичу на локалне и регионалне власти.

За нас, Конгрес представља и механизам оцене нашег рада, квалитета примене не само Европске повеље о локалној самоуправи у изградњи система локалне самоуправе, већ и других прописа и политика Савета Европе и ЕУ који се тичу локалних власти. Одредбе Европске повеље о регионалним и мањинским језицима, примена Ланзарот конвенције, Европске повеље о учешћу младих у локалном и регионалном животу, Европске оквирне конвенције о транснационалној сарадњи налазе своју примену у бројним областима рада локалне самоуправе.

★ **Како Делегација Републике Србије заступа интересе свих локалних самоуправа у Конгресу?**

Улога националне делегације јесте да заступа интересе локалних и регионалних власти своје земље и учествује у раду Конгреса са правом гласа, како у оквиру пленарних заседања, тако и у раду оба већа, затим комитета и ад хок радних група Конгреса, посматрачких мисија за изборе у земљама чланицама Савета Европе, тако и у свим другим активностима Конгреса.

Делегација Републике Србије учествује у раду свих тела и форума Конгреса, као и друге националне асоцијације. Састављена је од 7 чланова и 7 заменика чланова који представљају изабрана лица са нивоа локалне самоуправе и АП Војводине, које именује Влада Републике Србије, на предлог Председништва СКГО и Скупштине АПВ. Чланови националне делегације учествују пре свега у раду Конгреса за време Пленарног заседања и између два заседања, у раду

Већа, комитета, политичких и ад хок радних група, подразумевајући и упознавање са документима и правилима рада.

На припремним састанцима који се одржавају пре пленарних заседања у земљи, у организацији СКГО, делегати настоје да, у консултацији са представницима националног нива, утврде евентуалне заједничке ставове које ће презентовати на пленарним заседањима, уколико се ти ставови тичу спољне политике Р. Србије или питања у надлежности националног нивоа. Када је у питању став који се тиче већине или свих ЈЛС, овакав став се упућује Председништву СКГО. У другим случајевима, делегат наступа у сопственом капацитету представљајући ЈЛС или Покрајину која га је делегирала.

Такође промовишемо основне вредности и принципе Конгреса и Савета Европе у Републици Србији, на локалном и покрајинском нивоу, али и у комуникацији са централним властима. Делегати активно учествују у другим активностима Конгреса попут конференција, посматрања избора, пројектима, организацији Европске недеље локалне демократије. Извештаји се упућују СКГО, али и другим телима, информише се Конгрес и Секретаријат о свим питањима од значај за рад, а тичу се локалне и регионалне демократије у земљи.

Блиску сарадњу у реализацији ових активности остварујемо са ресорним Министарством државне управе и локалне самоуправе који врши формално предлагање састава Делегације Влади, али се такође редовно консултујемо у вези креирања ставова. Такође, блиска комуникација се одвија и са Министарством спољних послова и Сталном мисијом Р. Србије при Савету Европе.

СКГО је Секретаријат Делегације који пружа стручну, саветодавну и техничку подршку раду Делегације и представља први контакт са Секретаријатом Конгреса.

★ Који су то најважнији стандарди Европске повеље о локалној самоуправи које свака држава треба да поштује?

Европска повеља о локалној самоуправи¹ (ЕПЛС) је отворена за потписивање 15. октобра 1985. године од стране Савета Европе (ступила на снагу 1. септембра 1988. године), представља први међународни вишестрани уговор у области локалне самоуправе и једини правнообавезујући акт за државе чланице Савета Европе које су га ратификовале. Све државе чланице Савета Европе су ратификовале ЕПЛС.

Европска повеља о локалној самоуправи установљава основне принципе, односно минималне претпоставке или стандарде на европском нивоу о улози и развоју локалне самоуправе.

Један од најважнијих принципа је законска или уставна гаранција локалне самоуправе. То је основ за успостављање демократског система. Међутим, Повеља такође утврђује локалну самоуправу као право грађана да учествују у

¹ European Charter of Local Self-Government, ETS 122 – Local Self-Government, 15.X.1985

<https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=090000168007a088>

битном делу управљања јавних послова у интересу грађана, што указује на то да је локална самоуправа потекла од грађана, да је она средство за остварење њихових права и интереса и да то не сме да се заборави.

Затим *најважнији принцип је принцип супсидијарности*, који налаже да се јавни пословно превасходно обављају од стране оних органа који су најближи грађанима, а обављање на било ком другом нивоу треба да буде засновано на процени обима, природне задатака, ефикасности управе и функционирању привреде. Треба нагласити, да је принцип супсидијаритета установљен Повељом, пре него што је донет Уговор из Маастрихта.

Повеља такође утврђује право локалних власти да буду правовремено консултоване, у мери у којој је могуће, у процесу планирања и доношења одлука о питањима која их се директно тичу.

Оно на шта је важно указати је и принцип развоја адекватне и професионалне локалне администрације, која ће бити транспарентна у свом раду заснованом на компетенцијама и заслугама, деполитизована и инклузивна, уз унапређење положаја и капацитета локалних службеника у смислу едукације, накнаде и каријерног напредовања.

Повеља је и први споразум којим се утврђује принцип преноса надлежности на локалне заједнице, који мора бити праћен и преносом финансијских средстава. Она утврђује да сопствена финансијска средства локалних органа власти треба да буду адекватна тј. довољна за обављање њихових послова утврђених уставом и законом, те да су они слободни да њима располажу. Већи део средстава би требало да буде из локалних пореза и такси тј. изворних прихода, а чију висину одређује локална самоуправа.

У складу са Повељом, истиче се право локалне самоуправе на сарадњу и удруживање у конзорције са другим локалним властима, право да се удружују у асоцијације ради заштите и промоције заједничких интереса, унутар земље, али и да остварују међународну сарадњу – у оквиру међународне асоцијације локалних органа власти или са одговарајућим органима власти у другим државама, под условима предвиђеним законом.

Повеља обавезује европске државе које су је ратификовале да се придржавају фундаменталних принципа исте, да их уграде у национална законодавства и ускладе своју праксу са њима. Из тог разлога, може се рећи да је ЕПЛС допринела развоју система локалне самоуправе и заједничких вредности у области развоја локалне демократије сваке државе чланице.

Повеља о локалној самоуправи, као правно обавезујући акт за државе које су је ратификовале, представља посебан алат за процену стања локалне демократије у земљи потписници. Конгрес спроводи мониторинг примене принципа ЕПЛС кроз систематски мониторинг и регуларни дијалог са земљама чланицама. Кроз праћење примене Повеље, препоруке Конгреса могу корисно послужити као систем претходних упозорења Комитету министара у погледу развоја догађаја у неким државама чланицама, који могу укључивати ризике и за територијалну самоуправу.

Национална удружења се у дискусијама са националним властима редовно ослањају на стандарде које је поставио Конгрес, играју активну улогу у заступању спровођења одредби Европске повеље о локалној самоуправи.

★ **Зашто су стандарди Конгреса и Савета Европе важни за европске интеграције?**

Систем који се паралелно са ЕУ, развијао у оквиру Савета Европе односно Конгреса локалних и регионалних власти је умногоме утицао на јачање значаја и улоге локалне самоуправе, као и на препознавање важности принципа супсидијаритета. Иако Повеља није део правних тековина ЕУ и није укључена у Уговор из Лисабона, Европска унија захтева од земаља кандидата за чланство да примене ЕПЛС пре него што буду примљени за чланове. Креирајући први правно-обавезујући акт тј. међународни вишестрани уговор у области локалне самоуправе, Конгрес је успоставио основне принципе тј. минималне европске стандарде претпоставке за њено постојање, односно за успостављање демократских институција на локалном нивоу у земљама чланицама. Ови стандарди су и данас смернице за процену од стране Европске комисије стања локалне демократије и узимају се у обзир приликом процене испуњености политичких критеријума за проширење ЕУ.

★ **Прва сте жена на челу националне делегације Републике Србије у Конгресу. Шта то значи за родну равноправност?**

Родна равноправност је једна од најважнијих области рада Конгреса. Конгрес подстиче учешће жена у јавном животу, промовише равноправност мушкараца и жена, женска права, на пример увођењем квота у своје националне делегације, усвајањем резолуција и препорука о родној равноправности и доприноси акцијама у борби против насиља против жена.

Равноправно учешће жена и мушкараца у политичком и јавном одлучивању предуслов је остварења правичности и демократије. Стандарди Савета Европе и Конгреса пружају јасне смернице о начину постизања овог суштинског циља. У складу са Повељом Конгреса, од 2011. године обезбеђено је учешће најмање 30% недовољно заступљеног пола у националним делегацијама као предуслов за одобравање акредитива делегације. Између 1994. и 2014. године, 72,93% (132) места председника и потпредседника у Конгресу су заузимали мушкарци, а 27,02% (49) изабране жене. По први пут 2010. године потпредседници Конгреса били су у једнаком броју. У периоду од 2016–2020. године, жене су чиниле 59% (10 од 17 чланова) извршне власти Конгреса (Биро). Такође, по први пут 2016. године за председника Конгреса изабрана је жена.

Као жена на челу националне делегације, трудићу се да допринесем у највећој могућој мери унапређењу примене стандарда Савета Европе у области родне равноправности, као и да допринесем сензибилизацији за ову тему на локалном нивоу у Србији. Ми у Делегацији већ примењујемо овај принцип, јер, сем

обавезне процентуалне заступљености у саставу делегације, заменица шефа Делегације је г-ђа Душица Давидовић, заменица градоначелнице Ниша, дугогодишњи активни члан Делегације и неко ко је допринео видљивости локалног нивоа Србије у великој мери у Конгресу. Потпредседница Скупштине АП Војводине, Александра Малетић је први члан Делегације Р. Србије који се налази на функцији потпредседнице Већа региона Конгреса где на квалитетан начин заступа интересе тог нивоа у Србији. Имајући све ово у виду, сигурна сам да ћемо нас три, као и остале чланице Делегације женског пола, уз јаку подршку наших мушких колега, радити на јачању улоге жена и на унапређењу свести о родној равноправности у јавном животу на локалном и регионалном нивоу, како у Србији, тако и широм Европе.

ВЕСТИ ИЗ БРИСЕЛА

МЕЂУВЛАДИНА ПРИСТУПНА КОНФЕРЕНЦИЈА СРБИЈА – ЕУ ПО НОВОЈ МЕТОДОЛОГИЈИ ПРЕГОВОРА ОДРЖАНА 22. ЈУНА

Дванаеста приступна међувладина конференција Србија – ЕУ, а прва по новој методологији преговора одржана је 22. јуна у Луксембургу.

Делегацију Европске уније предводила је, у име председавања Португалије Савету ЕУ, Ана Паула Закариас државна секретарка за европске послове. Делегацију Србије предводила је премијерка Ана Брнабић.

Ревидирана методологија проширења подразумева: већу фокусираност на темељне реформе, снажније политичко усмеравање, повећану динамику и већу предвидљивост процеса на основу објективних критеријума, те строго позитивно и негативно условљавање.

Снажније политичко усмеравање процеса приступања које се поспешује захваљујући међувладиним конференцијама један је од кључних елемената

ревидиране методологије проширења. Састанак је послужио и за јачање дијалога између држава чланица и Србије како би се напори усмерили на кључне реформе за даљи напредак у процесу приступања.

ЕУ је поздравила циљ Србије да отвори кластере 3 и 4. након што се испуне сви услови, као и напоре које је Србија последњих месеци у то уложила. Напредак у преговорима и даље ће се заснивати на напретку који је Србија остварила у припреми за приступање, како је утврђено у Преговарачком оквиру.

Члан делегације Србије, министарка за европске интеграције Јадранка Јоксимовић изјавила је после конференције да је највећи број представника Европске уније имао похвале за Србију, уз изражено очекивање да ће се реформе наставити и убрзати.

Она је рекла да је српска делегација тражила да се на конференцији констатује чињеница да је онај кластер у којем су отворена сва поглавља која га чине и испуњени сви критеријуми, а у случају кластера 1 јесу, већ отворен.

Према речима министарке, у Луксембургу је започела примена нове методологије на преговарачки процес Србије, поглавља су груписана у кластере и више се не припремају појединачно, већ морају у исто време да буду припремљена у довољној мери. „То је захтеван и тежак посао, а ми смо показали да смо кадри да то учинимо и да имамо знања и способности. Србија је у међувремену припремила кластер 3 – компетитивност и инклузивни раст, који има осам поглавља, као и кластер 4 – зелена агенда, дигитализација и одржива повезаност, који има четири поглавља”.

Јоксимовић је закључила да су по новој методологији појачани и додатно изражени политички критеријуми на основу којих ће земље ЕУ доносити одлуке да ли кластери које смо спремили могу бити отворени до краја године, нагласивши да политичка воља дефинитивно постоји и да су она и премијерка Ана Брнабић изразиле потпуну спремност, посвећеност и политичку вољу Србије да настави процес реформи, посебно у области владавине права.

Линкови: <https://www.mei.gov.rs/srp/vesti/2326/189/335/detaljnije/j-joksimovic-potrebnaveca-dinamika-za-kredibilnost-procesa/>, <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2021/06/22/twelfth-meeting-of-the-accession-conference-with-serbia-at-ministerial-level>

ШИРОМ ЕВРОПЕ ОДРЖАВАЈУ СЕ АКТИВНОСТИ У ОКВИРУ КОНФЕРЕНЦИЈЕ О БУДУЋНОСТИ ЕВРОПЕ

Конференција о будућности Европе (Конференција) је двогодишња иницијатива ЕУ усмерена на грађане, како би европљани могли да изнесу различита мишљења о томе шта очекују од Европске уније. Грађани ће на овај начин добити већу улогу у обликовању будућих политика и амбиција Уније, чиме ће се побољшати њена отпорност. Очекује се да ће до пролећа 2022. године у оквиру Конференције бити донети закључци и смернице о будућности Европе.

Конференција, замишљена као отворени форум за разговор о важним питањима, је под надлежношћу три институције – које представљају председник Европског парламента, председник Савета и председница Европске комисије, који наступају у својству заједничког председништва.

Ова иницијатива подразумева бројне догађаје и расправе које се већ организују или ће бити организоване широм Уније, али и на интерактивној вишејезичној дигиталној платформи која је покренута у ове сврхе: <https://futureu.europa.eu/?locale=en>

С обзиром на стратешки програм Европског савета, политичке смернице Европске комисије за период 2019–2024. године и изазове проузроковане пандемијом вируса Ковид-19, расправе ће обухватити теме: изградња здравог континента, борба против климатских промена и изазова у области животне средине, привреда у интересу грађана, социјална правда, једнакост и међугенерациска солидарност, дигитална трансформација Европе, европска права и вредности (укључујући владавину права), изазове миграција, безбедност, улогу ЕУ у свету, и најзад како ојачати демократске процесе на којима почива Европска унија.

Делокруг Конференције требало би да одражава области у којима је Европска унија надлежна или у којима би њено деловање било у корист европских грађана. Наравно, грађани могу да покрећу расправе о додатним питањима која су им важна.

У раду Конференције могу да учествују сви европски грађани (при чему ће млади имати главну улогу у обликовању будућности европског пројекта), европска, национална, регионална и локална тела, као и цивилно друштво и друге организације које желе да допринесу својим идејама.

Уз помоћ механизма за повратне информације из идеја изнетих током различитих активности у оквиру Конференције развиће се конкретне препоруке за будуће деловање ЕУ. Коначни исход Конференције биће представљен у извештају заједничког председништва.

НОВА ПЕТОГОДИШЊА СТРАТЕГИЈА ЕУ ЗА ЈАЧАЊЕ БОРБЕ ПРОТИВ ОРГАНИЗОВАНОГ КРИМИНАЛА

Европска комисија је представила нову Стратегију ЕУ за борбу против организованог криминала, усмерену на јачање спровођења закона и правосудне сарадње, борбу против организованих криминалних структура и најзначајнијих кривичних дела, одузимање имовинске користи остварене кривичним делима и обезбеђивање модерног одговора на технолошки развој.

Организоване криминалне групе настављају да се развијају и мењају, што је видљиво из њихове брзе прилагодљивости пандемији коронавируса, на пример из повећања броја фалцификованих медицинских производа и јачања криминала на интернету. Организоване криминалне групе које делују у Европи укључене су у различите криминалне активности, при чему преовлађују трговина дрогом, организовани криминал у вези с имовином, преваре, кријумчарење миграната и трговина људима. Приходи од криминала на главним тржиштима криминала 2019. износили су 1% БДП-а ЕУ, тј. 139 милијарди евра.

У Стратегији, представљеној 14. априла, се утврђују средства и мере које је потребно примењивати у следећих пет година како би се разбили пословни модели и прекограничне структуре криминалних организација, на интернету и изван њега.

Циљеви Стратегије:

- Ојачати спровођење закона и правосудну сарадњу: будући да у 65% криминалних група активних у ЕУ заједнички делују држављани више држава чланица, ефикасна размена информација између органа за спровођење закона и судских власти у целој ЕУ најважнија је за успешну борбу против организованог криминала. Комисија ће проширити, модернизовати и ојачати финансирање Европске мултидисциплинарне платформе за борбу против претњи криминала (ЕМРАСТ), структуре која од 2010. године окупља сва релевантна европска и национална тела, како би се организовао заједнички одговор. Комисија ће предложити унапређење оквира из Прима за размену информација о ДНК, отисцима прстију и регистрацији возила. Како би се телима за спровођење закона из целе ЕУ омогућила боља сарадња, Комисија ће предложити кодекс ЕУ о полицијској сарадњи који ће објединити мноштво постојећих различитих алата ЕУ и мултилатералне споразуме о сарадњи. Постизање циља из 2023. године у погледу компатибилности информационих система за управљање безбедношћу, границама и миграцијама олакшаће органима за спровођење закона откривање и сузбијање крађе идентитета којом се криминалци често служе. Најзад, у циљу бољег сузбијања криминалних мрежа које делују на међународном нивоу, Комисија је предложила и почетак преговора о споразуму о сарадњи с Интерполом.

- Подржавати успешније истраге како би се разбиле структуре организованог криминала и усмерити се на одређена најзначајнија кривична дела: потребно је појачати сарадњу на нивоу ЕУ како би се разбиле структуре организованог криминала. Како би се гарантовао успешан одговор на одређене посебне облике кривичних дела, Комисија ће предложити ревизију правила ЕУ за сузбијање кривичних дела против животне средине и успоставиће пакет инструмената за борбу ЕУ против фалцификовања, посебно медицинских производа, као и за сузбијање незаконите трговине културним добрима.
- Ономогућити стицање имовине кривичним делима: више од 60% криминалних мрежа активних у ЕУ укључено је у корупцију, више од 80% служи се предузећима која регуларно послују као кулисом за своје активности, а одузима се само 1% имовине стечене кривичним делима. Деловање против финансирања криминала кључно је за откривање, кажњавање и одвраћање од криминала. Комисија ће предложити ревизију правила ЕУ о одузимању имовинске користи стечене кривичним делима, израдиће прописе ЕУ о спречавању прања новца, подстицаће рано покретање финансијских истрага и оцениће постојећа антикорупцијска правила ЕУ. То ће допринети и спречавању инфилтрирања у легалне привредне токове.
- Припремити спровођење закона и судство за дигитално доба: криминалци користе интернет за комуникацију и вршење кривичних дела и за собом остављају дигиталне трагове. Будући да 80% казnenих дела има дигиталну компоненту, органима за примену закона и судству је потребан брз приступ дигиталним траговима и доказима. Они сами морају да користе модерну технологију и поседују алате и вештине како би држали корак са савременим криминалом. Комисија ће сарађивати с релевантним агенцијама ЕУ како би националним телима обезбедила алате, знање и оперативну стручност који су потребни за спровођење дигиталних истрага.

Стратегија за борбу против организованог криминала заснива се на Европоловој најновијој четворогодишњој процени претње тешког и организованог криминала, која је објављена 12. априла.

Текст стратегије доступан на линку: https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/default/files/pdf/14042021_eu_strategy_to_tackle_organised_crime_2021-2025_com-2021-170-1_en.pdf

СЛОВЕНИЈА ПРЕДСЕДАВА ЕУ У ДРУГОЈ ПОЛОВИНИ 2021. ГОДИНЕ

Словенија је од Португалије 1. јула преузела шестомесечно председавање ЕУ. Главни приоритети словеначког председавања Саветом ЕУ су: опоравак Уније од пандемије корона вируса, владавина права, одбрана од сајбер претњи, али и проширење ЕУ на преостале западнобалканске земље.

Линк на страницу словеначког председавања ЕУ: <https://slovenian-presidency.consilium.europa.eu/en/>

ЕВРОПСКА КОМИСИЈА ПОКРЕНУЛА „АТЛАС ДЕМОГРАФИЈЕ”

Европска комисија је 29. априла покренула „Атлас демографије” – интерактивни интернет алат за визуализацију, праћење и предвиђање демографских промена у ЕУ, а који је развио Заједнички истраживачки центар (JRC) Комисије.

„Атлас демографије” садржи службене статистичке податке и предвиђања Евростата, нове податке високе просторне резолуције, тематске приче којима се демографски трендови повезују с одређеним областима различитих политика. Овај нови алат омогућава брз и једноставан приступ свеобухватној бази демографских података и знања прикупљених на нивоу ЕУ, али и националном, регионалном и локалном нивоу.

„Атлас” је јавно доступан и може се користити у различитим политикама, укључујући здравље, запошљавање, образовање, приступ услугама, те територијалну и кохезиону политику.

Линк: https://knowledge4policy.ec.europa.eu/atlas-demography_en

ПОТПИСАН СПОРАЗУМ О АЖУРИРАЊУ РЕГИСТРА ЛОБИСТА У ЕУ

Европски парламент одобрио је на пленарној седници у априлу договор постигнут с Комисијом и Саветом о ажурирању заједничких правила за више транспарентности у процесу лобирања на нивоу ЕУ.

Од 2011. Парламент и Комисија имају заједнички Регистар интересних група, који је заменио претходне две одвојене базе података из 1995. године. Савет је био посматрач од 2014, док је новим споразумом пуноправни учесник после договора постигнутог у преговорима крајем 2020. године. Све три институције потписале су споразум 20. маја ове године.

Циљ Регистра транспарентности је да све интересне групе које желе да утичу на доношење одлука у ЕУ то раде отворено. У регистру је видљиво ко заступа које интересе и којим финансијским средствима располаже. Регистрација је услов за одређене активности, на пример ако лобиста жели да говори на јавном саслушању у Парламенту.

Број регистрованих организација, међу којима су невладине организације, професионална удружења, компаније, синдикати, think-tank организације, током година расте. Данас их има око 12.500 са око 50.000 запослених. Готово петина организација има седиште у Бриселу. Организације се битно разликују по величини и темама интересовања. Теме које промовише већина организација су животна средина, истраживање и иновације, климатске промене, бизнис и индустрија, али и многе друге.

У преговорима с Комисијом и Саветом, Европски парламент тражио је више одговорности институција и обезбеђивање транспарентног рада на нивоу ЕУ. У резолуцији из марта, Парламент „поздравља чињеницу да су према новом споразуму посредне активности лобирања такође подложне правилима за регистрацију, јер је пандемија смањила број састанака уживо и довела до нових облика интеракције између представника интереса и доносиоца одлука. Посланици поздрављају и промену статуса Савета”.

Текст споразума који је усвојио ЕП: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0130_EN.html

Регистар лобиста: <https://ec.europa.eu/transparencyregister/public/homePage.do>

ДЕЛЕГАЦИЈА КОМИТЕТА РЕГИОНА НА СЕДНИЦИ ПЛЕНАРНЕ СКУПШТИНЕ КОНФЕРЕНЦИЈЕ О БУДУЋНОСТИ ЕВРОПЕ

Осамнаест регионално и локално изабраних политичара и политичарки присуствоваће конститутивној седници Пленарне скупштине Конференције о будућности Европе (Конференција), како би ојачали улогу локалних и регионалних власти у демократском функционисању ЕУ и истакли територијалну димензију европских политика.

Представници Европског комитета региона при Конференцији о будућности Европе састали су се 16. јуна да припреме своје учешће и дају допринос конститутивној седници Пленарне скупштине Конференције (19. јун, Стразбур).

Председник Европског комитета региона Апостолос Цицикостас, који предводи делегацију, изјавио је: „Европски комитет региона политичка је скупштина ЕУ, која заступа милион локално изабраних политичара широм Европе. Приоритет нам је да осигурамо да се чују ставови наших грађана који живе у регионима, градовима и селима. Побринућемо се да се у завршном извештају у обзир узму предлози које грађани изнесу током наших локалних дијалога, као и политички доприноси који се прикупе на нашим пленарним заседањима и кључним догађајима, те активностима наших чланова”.

Учествовањем у свим аспектима пленарног заседања Конференције, делегација Комитета региона ће:

- дати писмени допринос уз подршку Групе на високом нивоу за европску демократију, независног саветодавног тела које чини седам жена и мушкараца на челу с бившим председником Европског савета Херманом ван Ромпујем (са задатком да подржи политичку и институционалну улогу Комитета региона израдом стратешких политичких анализа с фокусом на локалне и регионалне аспекте),
- организовати дијалоге и дебате у својим изборним јединицама и о њима извештавати,
- успостављати савезе с изасланицима сличних ставова током Конференције како би се заједнички промовисале препоруке које су важне за регионе, градове и села широм ЕУ,

- развијати своје мреже, као што су удружења локалних и регионалних власти широм ЕУ, мреже бивших чланова Комитета и новоуспостављене мреже локалних посланика ЕУ, како би охрабрили локалне и регионалне политичаре да организују разговоре с грађанима. О резултатима тих саветовања извештаваће се на пленарном заседању Конференције.

Критеријуми за избор 18 чланова који ће заступати Комитет на Конференцији били су репрезентативност политичког опредељења, географска равнотежа, репрезентативност различитих нивоа поднационалних власти и родна равнотежа.

Комитет региона ће свој коначни допринос Конференцији поднети на 9. Европском самиту региона и градова, који ће се одржати 3. и 4. марта 2022. године.

Пленарна скупштина Конференције о будућности Европе има 433 члана, од којих су 108 представници Европског парламента, 54 – Савета, 3 – Европске комисије, 108 – националних парламената, 80 долазе из панела европских грађана и грађанки (од којих је трећина млађа од 25), 27 из панела грађана држава чланица, по 18 из Комитета региона и Економског и социјалног комитета, те по осам из групе социјалних партнера и цивилног друштва.

ЕВРОПСКА НЕДЕЉА МЛАДИХ

Европска недеља младих је манифестација која се одржава сваке друге године широм Европе, са циљем неговања учешћа младих, њиховим ангажовањем, повезивањем и оснаживањем, као и подршка промоцији нове генерације програма Еразмус плус и Европске иницијативе за солидарност.

Главни организатори Европске недеље младих су националне агенције за Еразмус+ програм и Европска иницијатива за солидарност и Еуродеск мрежа. У Србији је организатор Темпус фондација.

Тема Европске недеље младих 2021. је била „Наша будућност у нашим рукама“. Организована су 2 догађаја: вебинар о волонтирању младих и Вебинар Еуродеск – прилике за мобилност младих у Европи.

Више на линковима: [Aktivnosti Informativnog centra Fondacije Tempus u maju 2021. godine – Erasmus+ Srbija \(erasmusplus.rs\)](#) и [Vesti - Ovogodišnja Evropska nedelja mladih u poslednjoj nedelji maja \(skgo.org\)](#)

ОДРЖАН САСТАНАК ПОЛИТИЧКОГ КОМИТЕТА ЦЕМР

Локални европски лидери састали су се 18. јуна како би анализирали активности ЦЕМР-а и оријентисали његов даљи политички рад.

Највише тело ЦЕМР-а за доношење одлука одржало је разговоре о активностима у вези с миграцијама и интеграцијама и усвојило ставове о руралном развоју и 8. акционом плану Европске комисије о животној средини. Изабрани локални званичници су говорили и о еволуцији људских права, родној равноправности и локалној демократији у Европи, што је кулминирало усвајањем декларације у знак подршке општинама које потписују Повељу о равноправности, без обзира на националну ситуацију.

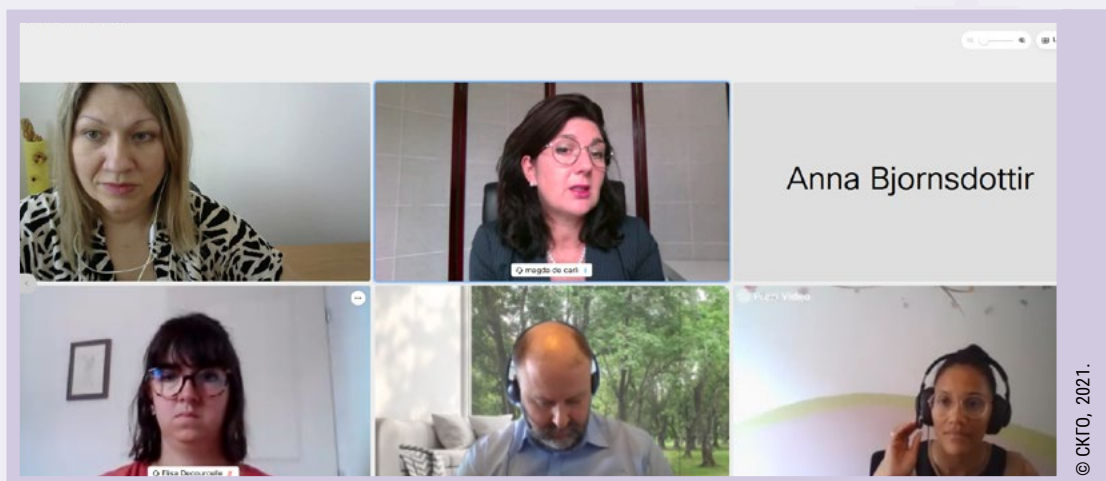
На састанку Политичког комитета разговарало се и о учешћу ЦЕМР-а на Конференцији о будућности Европе – великом догађају који подстиче расправу о томе како реформисати Европску унију – у сарадњи са Међународним Европским покретом (ЕМИ). То би подразумевало организацију дијалога са грађанима у локалним срединама са члановима ЦЕМР-а који су изразили интересовање за организацију таквих догађаја.

Састанку су претходиле две истовремене расправе, посвећене утицају КОВИД-19 на локалне културне активности и дугорочној визији руралног развоја.

Следећи састанак планиран је за јануар 2022. године.

Линк: [CCRE : Policy Committee](#)

УПРАВЉАЊЕ И ГРАЂАНСТВО HORIZON EUROPE – Како локалне самоуправе могу да учествују у новом програму ЕУ за истраживање и иновације вредном 95 милијарди евра

Званичници ЕУ и локалне и регионалне владе састали су се, у организацији ЦЕМР, 29. јуна како би разговарали о томе како локалне и регионалне владе могу боље да искористе могућности новог Програма Хоризонт Европа за спровођење иновативних пројеката на својим територијама.

Буџет Хоризонт Европа за период 2021 – 2027. износи 95,5 милијарди евра, а општине, жупаније и региони су подобни за многе од пројеката, или као уговорач или као ентитет који је физички домаћин пројеката на својој територији. Међутим, постоје препреке за учешће локалних и регионалних власти, а једна од њих је недостатак свести и локалних капацитета да се укључе у пројекте. Асоцијације локалних и регионалних власти могу да имају пресудну улогу у превазилажењу ових изазова. Уопштено, Хоризонт би требало прилагодити свакој националној ситуацији и разноликости локалних услова.

Нови програм Хоризонт: велике могућности за локалне самоуправе

Шефица Одељења за истраживање и иновације у Генералном директорату Европске комисије Магда Де Карли, представила је нове могућности ЕУ за финансирање локалних иновација, нагласивши улогу региона и локалних власти. Она је навела да Уредба која предвиђа како ће се водити Хоризонт, укључује мноштво референци на локалне и регионалне владе, а написана је у складу са правилима кохезионе политике, примарног програма финансирања ЕУ који се фокусира на територије. Општине и региони активно су укључени у мисију

„прилагођавање климатским променама” и добиће подршку за примену климатског закона ЕУ. Они ће и блиско сарађивати у мисији „здрово земљиште и храна”, а општине су природно кључне за мисију „Климатски неутрални и паметни градови”. Градови и локалне заједнице такође су укључени у истраживачки кластер „цивилна безбедност за друштво”, који се бави заштитом од кибернетичког криминала и природних катастрофа, те катастрофа које је изазвао човек.

Добре праксе из Норвешке: заговарање и менторство

Догађај је био прилика за размену искустава удружења локалних и регионалних власти о томе како промовисати веће ангажовање у програму Хоризонт. Иако је Хоризонт програм ЕУ, он има кориснике и у земљама које нису чланице ЕУ. Јон Андерс Дропинг, менаџер за истраживање и развој у Норвешкој асоцијацији локалних и регионалних власти (КС) нагласио је да је асоцијација чврсто и оштро лобирала и на националном и на нивоу ЕУ како би се осигурало да локалне самоуправе могу да се такмиче за финансирање истраживања. Општине и региони су сада саставни део националне стратегије државе за учешће у програму Хоризонт Европа. КС организује програм менторства у трајању од 18 до 24 месеца, у којем локалне самоуправе уче како да структуришу пријаву, добију административну и политичку подршку и учествују у конзорцијуму. Норвешке локалне и регионалне владе су учествовале у око 50 пројеката из програма Хоризонт 2020.

Национална удружења: кључ за ангажовање општина и региона

Александра Вукмировић из Сталне конференције градова и општина Србије (СКГО) приметила је да општине у Србији такође испуњавају услове за нека средства из програма Хоризонт. Нагласила је потребу подстицања локалних самоуправа на учешће и проналажење партнера, као и пружање техничке помоћи, указавши на то, да током имплементације Хоризонт Европа, треба узети у обзир специфичне карактеристике локалних власти у претприступним земљама.

ЦЕМР се нада да ће успоставити дугорочну сарадњу са Одељењем за истраживање и иновације Европске комисије ради организовања редовних размена информација са удружењима чланицама у циљу побољшања приступа локалних и регионалних влада финансирању иновација.

Линк: [CCRE: Horizon Europe](#)

КОНГРЕС ЛОКАЛНИХ И РЕГИОНАЛНИХ ВЛАСТИ

ОДРЖАН ДРУГИ ДЕО 40. ПЛЕНАРНОГ ЗАСЕДАЊА

© Council of Europe

Конгрес је одржао други део 40. седнице од 15. до 17. јуна на даљину, због актуелне здравствене кризе изазване КОВИД-19.

Председник Конгреса Лендерт Вербек је на почетку седнице поновио кључне делове свог обраћања на заседању Комитета министара Савета Европе у мају ове године: „Криза коју пролазимо већ више од годину дана појачала је социјалне, економске и политичке изазове и поделе унутар наших заједница и друштва у целини. Још више је ослабило поверење грађана у демократске процесе, а у неким земљама је пандемија довела у питање демократске вредности и људска права. Као локални и регионални изабрани представници, најближи смо грађанима и наша улога је кључна у ефикасном одговору на кризу“. Заседање је завршено усвајањем важних одлука за будућност Савета Европе у целини, а истакнута је улога Конгреса као јединственог играча у њеној институционалној архитектури.

„Јакe заједнице су разнолике заједнице у којима је сваки појединац добро дошао да допринесе у духу сигурности, достојанства и једнакости. Као што кажу циљеви одрживог развоја УН – не остављајте никога иза себе. Људска права, демократија и владавина закона треба да пусте корене у нашим заједницама и да одатле постану високи. Ваша улога у њиховом неговању остаје

непроцењива”, нагласила је у свом обраћању генерални секретар Савета Европе Марија Пејчиновић Бурић.

Конгрес је усвојио резолуцију о верификацији мандата нових чланова. На седници су усвојене и резолуција и препорука о улози локалних и регионалних власти у заштити ЛГБТИ особа у контексту растућег анти-ЛГБТИ говора мржње и дискриминације и резолуцију и препоруку о улози локалних и регионалних власти у односу на ситуацију у Пољској.

Конгрес је усвојио извештаје о мониторингу стања локалне демократије и примене ЕПЛС у Јерменији, Азербејџану и Бугарској. Конгрес је разматрао и документ „Понављајућа питања заснована на проценама које произилазе из праћења Европске повеље о локалној самоуправи и мисија за посматрање избора Конгреса (референтни период 2017–2020)” и тим поводом усвојио резолуцију и препоруку. Кључни трајни проблеми су: неадекватност финансијских средстава, недостатак консултација са локалном управом и непостојање директне применљивости Повеље у националним правним системима.

Конгрес је разматрао тематске извештаје: „Територијална солидарност: улога региона” (усвојена резолуција и препорука), „Култура без граница: Управљање културним наслеђем за локални и регионални развој” (усвојене резолуција и препорука) и „Одржавање референдума на локалном нивоу” (усвојене резолуција и препорука).

Градовима, општинама и регионима Европе потребна су појачана политичка и буџетска овлашћења како би се спречила неефикасна присилна рецентрализација која се десила у време кризе, био је главни закључак дебата о утицајима пандемије КОВИД 19 коју су одржали Веће локалних власти и Веће региона.

Чланови Конгреса разменили су ставове са градоначелником Будимпеште Гергелијем Карацонијем, који је нагласио принципе децентрализације и супсидијарности, те значај сарадње између централних и локалних власти на промоцији демократских вредности и јачање локалне управе.

Привремени извештај о другом делу 40. Пленарног заседања налази се на линку: [1680a2df22 \(coe.int\)](#)

Усвојени документи другог дела 40. Пленарног заседања налазе се на линку: [40th Session - Second Part - Documents \(coe.int\)](#)

ОДРЖАНА ГЕНЕРАЛНА СКУПШТИНА АЛДА 2021

Генерална скупштина Асоцијације агенција локалне демократије (АЛДА) одржана је 25. јуна.

Председник Конгреса локалних и регионалних власти Лендер Вербек је на отварању заседања указао на значај комплементарности рада две организације.

Догађај је био прилика за размену мишљења и дебату, а представљени су: [Извештај о активностима 2020](#), као и перспективни Програм и буџет за 2021. годину, Извештај агенција за локалну демократију (АЛДА), извештаји СДГ и улога АЛДА у оквиру Конференције о будућности Европе.

Закључено је да, узимајући у обзир целокупну мисију АЛДА као удружења које негује стварање демократског простора и ангажовање грађана, је Генерална скупштина 2021. године допринела повећању учешћа грађана, окупљању чланова, док је питања о којима се расправља на локалном нивоу упутила на европски ниво.

СКГО су представљали Ђорђе Станичић генерални секретар и Александра Вукмировић шеф Службе за ЕУ интеграције.

Линк: [General Assembly for the Conference on the Future of Europe \(aldaeurope.eu\)](https://aldaeurope.eu)

АЛДА – Европско удружење за локалну демократију је савез локалних и регионалних власти и актера цивилног друштва који раде заједно са партиципативним приступом за отпорне, инклузивне и одрживе заједнице.

КОРИСНИ ЛИНКОВИ: AGRI-FOOD DATA PORTAL, ПОРТАЛ ЕВРОПСКЕ КОМИСИЈЕ О ПОЉОПРИВРЕДИ

Портал садржи информације, податке и статистику о пољопривреди на националном и ЕУ нивоу, али и Заједничкој пољопривредној политици ЕУ.

Сазнајте више о производњи, увозу, извозу, ценама, субвенцијама пољопривредних производа у ЕУ и земљама чланицама и многим другим темама у вези са руралним развојем на линку: <https://agridata.ec.europa.eu/extensions/DataPortal/home.html>

СРБИЈА И ЕВРОПСКА УНИЈА

ВЛАДА СРБИЈЕ УСВОЈИЛА НОВУ ПРЕГОВАРАЧКУ СТРУКТУРУ СА ЕВРОПСКОМ УНИЈОМ

Влада Србије је 15. априла усвојила документ о успостављању **Координације за вођење преговора о приступању Србије ЕУ** и формирању **Тима за подршку преговорима**.

По речима министарке за европске интеграције Јадранке Јоксимовић, иницијатора документа, није реч о потпуно новом формату, већ су постојеће структуре преуређене према кључним захтевима нове методологије са циљем да Србија ефикасно одговори на појачане критеријуме у приступању ЕУ, али и на потребу да се процес, како налаже нова методологија, води више политички и да се преузме више политичке одговорности за имплементацију договореног.

Према одлуци Владе уместо шефа Преговарачког тима и радних преговарачких група за свако поглавље уводе се координатори шест кластера. За поједине кластере, у зависности од области, биће неколико координатора из различитих министарстава. Министар за европске интеграције остаје главни преговарач.

Текст Одлуке о формирању Координације за вођење преговора о приступању Републике Србије Европској унији и Тима за подршку преговорима: https://www.mei.gov.rs/upload/documents/nacionalna_dokumenta/koordinacija_tim_maj_21.pdf

ВЛАДА СРБИЈЕ УСВОЈИЛА ПРЕГОВАРАЧКЕ ПОЗИЦИЈЕ ЗА ПГ 10, 15, 16 И 19

Преговарачка позиција за поглавље 10 – Информационо друштво и медији је усвојена на седници Владе 11. маја. Ово поглавље бави се електронским комуникацијама, информационим друштвом и аудиовизуелном политиком.

Влада Србије усвојила је 12. маја преговарачку позицију за вођење преговора за приступање Републике Србије Европској унији за поглавље 19 – Социјална политика и запошљавање, које је у надлежности Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

Предуслов за отпочињање преговора са Европском комисијом у областима из овог преговарачког поглавља био је усвајање Акционог плана и Преговарачке позиције за Преговарачко поглавље 19, којима су дефинисана важна питања за живот грађана.

Преговарачка позиција за преговарачко поглавље 16 – Опорезивање усвојена је на седници Владе 28. маја. Претходно је усвојен Закон о изменама Закона о акцизама.

Влада Србије усвојила је седмог јуна преговарачку позицију за **поглавље 15** – Енергетика. Усвајањем Акционог плана за формирање и одржавање обавезних резерви сирове нафте и нафтних деривата и Акционог плана за реорганизацију ЈП Србијагас, чије ће спровођење омогућити раздвајање делатности у сектору гаса и усклађивање гасних предузећа са регулативом ЕУ и домаћим законима, испуњена су два главна услова за отварање овог преговарачког поглавља.

Поглавље 15, Енергетика обухваћено је преговарачким кластером „Зелени договор и одржива повезаност“, а рад преговарачке групе за област енергетике координише Министарство рударства и енергетике.

Подсетимо, **преговарачком позицијом** држава кандидат за чланство у ЕУ представља достигнути ниво усаглашености са правним тековинама Уније, програм преосталог усаглашавања, као и преглед постојећих и будућих административних капацитета за имплементацију. Када Влада усвоји преговарачке позиције, шаље их на разматрање Европској комисији.

Линк: www.srbija.gov.rs

НОВИ ЗАКОН О АКЦИЗАМА – ВИША ЦЕНА РАКИЈЕ

Скупштина Србије усвојила је на предлог Владе Србије, 27. маја Закон о изменама Закона о акцизама, који би требало да допринесе постизању постепене хармонизације акцизне политике у области опорезивања алкохолних пића са стандардима Европске уније, како је саопштио предлагач Закона, Министарство финансија.

„Законским предлогом предлажу се измене у начину обрачунавања и плаћања акцизе на јака алкохолна пића. Тренутно, Закон о акцизама, у делу опорезивања акцизом алкохолних пића није усаглашен са одговарајућим директивама ЕУ и зато се сада, у циљу постепеног усклађивања домаћег законодавства из области опорезивања акцизом алкохолних пића, предлажу измене које ће довести до постепене хармонизације прописа”, рекао је образлажући измене закона, министар финансија Синиша Мали.

Акциза у Републици Србији на јака алкохолна пића се, према важећем законском решењу, обрачунава и плаћа у зависности од врсте јаког алкохолног пића а то су код нас ракије од воћа, грожђа, вина и друге воћне ракије, ракије од житарица и осталих пољопривредних сировина и остала јака алкохолна пића. ЕУ акцизу на јака алкохолна пића утврђује по хектолитру (100 литара) чистог алкохола на 20°C.

Овим законом предлаже да се сва јака алкохолна пића, независно од сировина од којих се производе и садржаја етанола, опорезују према садржаном проценту чистог алкохола мереном на температури од 20°C у том готовом производу, чиме се изједначава порески третман свих јаких алкохолних пића. На тај начин у потпуности се губи разлика у фискалном оптерећењу између различитих врста јаких алкохолних пића, под условом да садрже исти проценат алкохола.

Линкови: <http://www.parlament.gov.rs/upload/archive/files/cir/pdf/zakoni/2021/834-21.pdf>
и www.srbija.gov.rs

ФОНДОВИ И ПРОГРАМИ ЕУ

НОВИХ 86 МИЛИОНА ЕВРА БЕСПОВРАТНЕ ПОМОЋИ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ СРБИЈИ

Споразум о додели више од 86 милиона евра бесповратних средстава ЕУ Србији 23. априла потписали су министарка за европске интеграције и национални ИПА координатор Јадранка Јоксимовић и амбасадор Европске уније Сем Фабрици, у присуству председника Србије Александра Вучића и амбасадора држава чланица ЕУ. Европски комесар за проширење Оливер Вархеји се обратио учесницима видео везом из Брисела.

По речима министарке за европске интеграције Јадранке Јоксимовић, од 86 милиона евра, **сектору заштите животне средине** и остваривању циљева Зеленог договора, конкретно изградњи система за пречишћавање отпадних вода у Чачку, Лозници и Сокобањи намењено је 45,5 милиона евра. Овом подршком биће обухваћене и припремне радње за изградњу постројења за управљање отпадом у Новом Саду.

Девет милиона евра **намењено је сектору енергетике**, са фокусом на енергетску ефикасност, а средства ће бити усмерена на улагање у обнову и модернизацију јавних објеката у Београду и другим локалним самоуправама, пре свега у циљу смањења емисије штетних гасова.

Сектору конкурентности, конкретно локалном економском развоју, намењено је 17 милиона евра а укључује подршку малим и средњим предузећима у сектору туризма у неразвијеним и мање развијеним општинама у Србији. Најзад, за подршку **реформама у области управљања, законодавства као и за подршку учешћу Србије у програмима ЕУ** је намењено 14 милиона евра.

Извор: www.europa.rs, www.mei.gov.rs, <https://euractiv.rs/>

ПРОДУЖЕНА ДВА НАЈВЕЋА ПРОЈЕКТА ПОДРШКЕ РЕФОРМИ ЈАВНЕ УПРАВЕ У СРБИЈИ

Два пројекта подршке реформи јавне управе у Србији финансирана средствима ЕУ, ЕУ4ПАР и „Видљивост и комуницирање реформе јавне управе”, који су започети 2018. године, продужени су за још 36, односно 24 месеца.

Ова два пројекта спадају у највеће пројекте подршке реформи јавне управе које финансира Европска унија на Западном Балкану. Првобитни буџет износио је 2.884.750 евра, а после продужетка пројекта укупни буџет је повећан на 6.484.750 евра.

Током прве фазе пројекта, пре продужетка, остварени су следећи резултати:

1. Примена **Закона о планском систему** је знатно унапређена креирањем приручника и упутства за анализу ефеката, консултације, утврђивање трошкова и средњорочно планирање,
2. Започето је увођење средњорочног планирања у првих седам институција,
3. Креирање оквира и почетак изградње капацитета државних службеника на свеобухватан начин отпочео је интерактивним и међусобно повезаним материјалима за обуку о управљању јавним политикама и управљању променама,
4. Израђен је нови програм развоја еУправе,
5. Сprovedена је прва екстерна евалуација свеобухватне Стратегије реформе јавне управе и креирана нова Стратегија,
6. Управљање Секторским реформским уговором за сектор реформе јавне управе подржано је кроз помоћ у годишњем извештавању о напретку и изградњи управљачких капацитета,
7. пуштен је у рад онлајн алат за праћење реформе, <https://monitoring.mduls.gov.rs/>, који пружа визуелно атрактивне информације у реалном времену о примени Акционог плана за реформу јавне управе,
8. увођење Заједничког оквира процене као алата за управљање променама и пружање квалитетних услуга пилотирано је у сарадњи са МДУЛС.

У оквиру продужетка пројекта ЕУ4ПАР до краја 2023. године, фокус ће бити стављен на:

- континуирану подршку примени **Закона о планском систему Републике Србије** помоћу алата, приручника и образаца прилагођеним корисницима, укључујући и онлајн формат,
- даљу подршку увођењу институционалног средњорочног планирања,

- јачање капацитета државних службеника за управљање јавним политикама и креирање политика заснованих на чињеницама, као и за управљање променама у јавној управи,
- јачање свести и увођење **Заједничког оквира процене** у одабраним јавним институцијама као алата за управљање променама и квалитетне јавне услуге,
- даљу подршку извештавању и оцењивању различитих докумената јавне политике у оквиру стратешког оквира за реформу јавне управе,
- аналитичку и подршку пробној реализацији повећане управљачке одговорности у јавној управи, укључујући ширење културе управљања учинком,
- даљу подршку управљању и координацији реформе јавне управе, укључујући подршку у разради новог потенцијалног модалитета секторске подршке ЕУ и координацији донатора у области ове реформе.

Више на линковима: <https://www.euzatebe.rs/rs/vesti/produzena-dva-najveca-projekta-podrske-reformi-javne-uprave-u-srbiji> и <http://mduls.gov.rs/saopstenja/produzena-dva-najveca-projekta-u-oblasti-podrske-rju-u-srbiji/>

ТРИДЕСЕТ МИЛИОНА ЕВРА БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА ЕУ ЗА РАЗВОЈ 99 ЛОКАЛНИХ САМОУПРАВА У СРБИЈИ

Нови програм Европске уније (ЕУ) за локални развој, ЕУ ПРО Плус који има за циљ да допринесе свеукупном друштвеном и економском развоју 99 локалних самоуправа у регионима Шумадије и западне Србије и јужне и источне Србије званично је отпочео 14. априла. Европска унија је определила 30 милиона евра за овај трогодишњи програм, који ће свој рад усмерити на побољшање управљања територијалним развојем, подршку економском расту, као и на унапређење социјалне инфраструктуре и кохезије. Реализацију програма ЕУ ПРО водиће Министарство за европске интеграције, а спроводиће Канцеларија Уједињених нација за пројектне услуге УНОПС.

Линк: <https://www.euzatebe.rs/rs/vesti/pocinje-novi-program-evropske-unije-za-lokalni-razvoj-eu-pro-plus>

НОВА ПОМОЋ ЕУ И ПОХВАЛЕ СРБИЈИ ЗА УПРАВЉАЊЕ МИГРАЦИЈАМА

Министарка за европске интеграције у Влади Србије Јадранка Јоксимовић, Шеф Делегације ЕУ у Србији Сем Фабрици и представница Међународне организације за миграције у Србији Лидија Марковић потписали су 17. јуна Уговор о подршци ЕУ у управљању миграцијама – друга фаза за унапређење прихватних капацитета, услуга заштите и приступа образовању.

Уговор вредан 2,3 милиона евра (који је део ширег пакета) је потписан у присуству председника Републике Александра Вучића и комесарке ЕУ за унутрашње послове и миграције Илве Јохансон. Председник Србије је после потписивања истакао да „ће наша земља добити више од 11 милиона евра за подршку капацитетима за мигранте и њихово образовање. То су значајна средства и захвалан сам пореским обвезницима ЕУ”.

Према његовим речима, на територији Србије спречено је 38.226 незаконитих прелазака државне границе (улазака и излазака), што је раст од 89 одсто у односу на 2019. годину. Највише нелегалних улазака спречено је са територије Северне Македоније, а велики притисак је био и са територије Бугарске.

Председник је навео да „у Србији тренутно нема великог броја избеглица и са њима немамо никав проблем. У азилима и прихватним центрима на данашњи дан има укупно 3.977 лица из Сирије, Пакистана, Авганистана, Ирака, Бангладеша, што је троструко мање него што смо имали у појединим тренуцима”.

Комесарка за унутрашње послове и миграције Јохансон је истакла да је Србија показала да је поуздан и снажан партнер Уније у решавању проблема миграција. „Ценим то што смо потписали овај уговор од 2,3 милиона евра који је део шире помоћи. ЕУ је увек била партнер Србији у решавању проблема миграција. Људе сте овде третирали на прописан начин. Честитам Србији на напорима да вакцинише мигранте”, закључила је комесарка.

Линкови: www.srbija.gov.rs и <https://europa.rs/nastavak-saradnje-eu-i-srbije-u-upravljanju-migracijama/>

ПОДРШКА ЕУ РЕФОРМИ СИСТЕМА ПРЕДШКОЛСКОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА У СРБИЈИ

Уз подршку СУПЕР пројекта, до сада су у 25 локалних самоуправа усвојене Стратегије за унапређење предшколског васпитања и образовања. Овим документима дефинисани су правци, циљеви и активности које ће допринети унапређењу живота деце предшколског узраста у локалним срединама.

Усвајањем Стратегија додатно се делује на обезбеђивање доступности, квалитета и одрживости система предшколства што је важно за децу и њихове породице, али и за целу локалну заједницу.

До краја пројекта, тј. до краја августа ове године одржаваће се радни састанци са представницима свих локалних самоуправа и предшколских установа које су укључене у СУПЕР пројекат на којима ће се разговарати о значају промоције предшколског васпитања и образовања на локалном нивоу.

Линкови: <https://www.euzatebe.rs/rs/vesti/vrtici-su-za-svu-decu> и <https://super.euzatebe.rs/>

ЕУ ДОНИРАЛА СРБИЈИ 3,2 МИЛИОНА ЕВРА НА ИМЕ УНАПРЕЂЕЊА ЈАВНИХ НАБАВКИ И РАЗВОЈА ПОРТАЛА е-ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Око 300 милијарди динара (нешто више од 2,5 милијарде евра) Србија годишње, по принципима јавних набавки, потроши за радове и набавку добара и услуга неопходних за рад државних органа. Од јула 2020. године јавне набавке у Србији обављају се у електронском облику чиме се значајно умањују трошкови и могућност грешака и неправилности.

Уз подршку ЕУ, Србија данас поседује систем е-јавних набавки којим се управља преко портала **е-Јавне набавке**, чиме се драстично смањује коришћење папира у јавним набавкама и за наручиоце и за понуђаче. Више није потребно физичко присуство код подношења и јавног отварања понуда што значајно смањује трошкове, а и безбедно је с обзиром на ситуацију узроковану пандемијом КОВИД-19.

На порталу јавних набавки наручиоци објављују своје планове, јавне позиве, конкурсну документацију и све огласе о јавним набавкама, а понуђачи достављају понуде. Понуђачи могу да захтевају појашњења конкурсне документације, да затраже да им се омогући увид у документацију спроведену у поступку, па и увид у понуде других понуђача. Портал е-јавних набавки аутоматски спроводи процес отварања понуда а исто тако се креира записник о отварању понуда који се аутоматски шаље свим учесницима у поступку јавне набавке.

е-Јавне набавке у Србији омогућавају већу транспарентност, повећану конкуренцију, смањење трошкова и лакшу комуникацију свих заинтересованих за тај поступак.

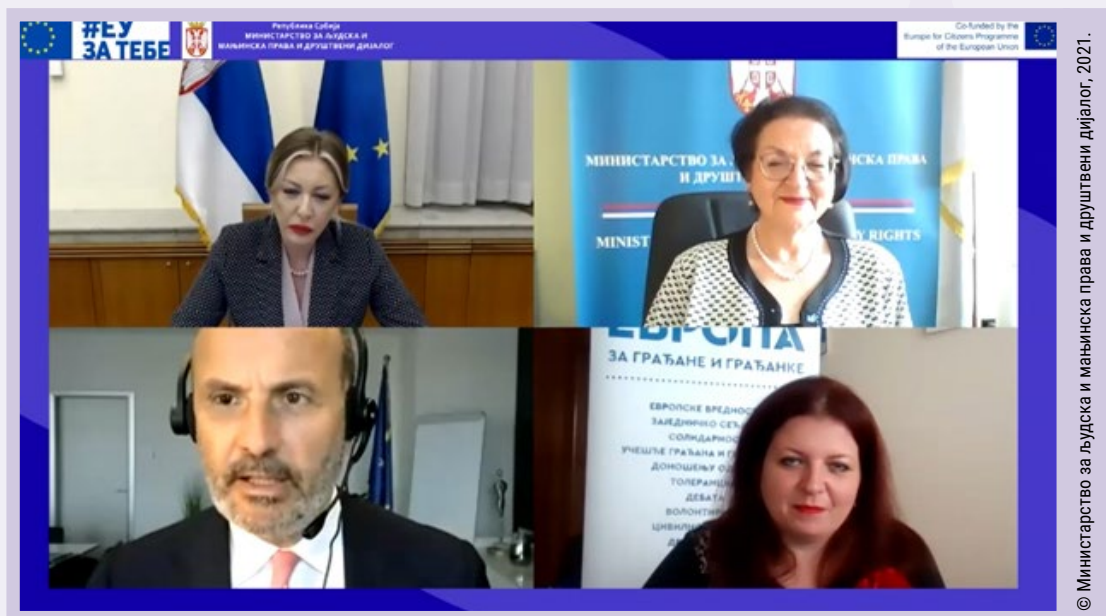
ЕУ је пројекат „Подршка даљем унапређењу система јавних набавки у Србији“ финансирала са 3,2 милиона евра, а спроведен је у сарадњи са Канцеларијом за јавне набавке Владе. Заједнички је креиран нови правни оквир за јавне набавке, усклађен са пакетом нових директива ЕУ у области јавних набавки. Главни резултат ове сарадње је усвајање новог Закона о јавним набавкама чија је примена почела 1. јула 2020. године. Тим Законом успостављено је транспарентније и конкурентније окружење у јавним набавкама које фирмама олакшава да учествују у поступцима јавних набавки.

У оквиру пројекта, са Канцеларијом за јавне набавке одржано је више од 50 практичних радионица, семинара, вебинара, конференција и округлих столова на којима је учествовало више од 3.000 полазника. Водичи, упутства и тумачења процедуре е-јавних набавки доступне су у онлајн библиотеци Канцеларије за јавне набавке.

ЕУ је помогла успостављање портала еУправе и стварањем институционалних предуслова, донацијом опреме, креирањем централизованих регистара база података и развојем самог портала еУправа.

Линкови: <https://jnportal.ujn.gov.rs/> и <https://europa.rs/eu-pomogla-uvodjenje-e-javnih-nabavki/>

ОДРЖАНА КОНФЕРЕНЦИЈА „ЕВРОПСКА УНИЈА КАО ЗАЈЕДНИЦА ВРЕДНОСТИ”

Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог, као национална контакт тачка за ЕУ програм „Европа за грађане и грађанке”, организовало је 13. маја онлајн конференцију „Европска унија као заједница вредности”. Том приликом су представљени резултати које су организације цивилног друштва и локалне самоуправе оствариле у протеклом периоду, а најављени су и модели подршке цивилном друштву у новој финансијској перспективи (2021–2027).

Током претходних седам година, у оквиру програма „Европа за грађане и грађанке” одобрено је 53 пројекта чији су носиоци из Србије у укупном износу од више од 3,2 милиона евра. Више од 470 корисника из Србије успоставило је партнерства са колегама широм Европе.

Шеф Делегације Европске уније у Републици Србији Сем Фабрици рекао је да је Европска унија - унија вредности и закона са тежњом да буде ближе својим грађанима. Он је истакао да се ова конференција одржава у недељи након обележавања Дана Европе. „Дан Европе је сваки дан. Само учешће Србије у ЕУ Програму „Европа за грађане и грађанке” од 2012. године је јако важан инструмент за све оне који су заинтересовани да упознају боље саму Унију и њене вредности”, истакао је Фабрици.

Министарка за људска и мањинска права и друштвени дијалог Гордана Чомић је нагласила да су европске вредности исто што су људска права и слободе, оне омогућавају живот достојанственог људског бића у толерантној средини, што пре свега подразумева постојање дијалога и демократије, те да у години пред нама очекујемо више европског ентузијазма и да је учешће пре свега организација цивилног друштва у Програму „Европа за грађане и грађанке”

било значајно и да десетине одобрених пројеката сведочи о значају оваквог програма за Републику Србију.

Министарка за европске интеграције Јадранка Јоксимовић оценила је да је пред Србијом још доста тога да уради на путу евроинтеграција, али да посао очекује и Европску унију када је у питању заштита европских вредности и заједничка ревитализована Европа као целина. Она верује да ће за неколико година Европа бити додатно ревитализована чланством Србије у Европској унији јер Србија жели да буде одржива, паметна, зелена и развијена држава у исто тако одрживој, паметној, развијеној, зеленој Европској унији.

На конференцији је представљена планирана подршка ЕУ у периоду 2021 – 2027, како кроз подршку Делегације ЕУ организацијама цивилног друштва у новој финансијској перспективи, тако и кроз представљање могућности које нуде ЕУ програми Креативна Европа, Еразмус+ и програм „Грађани, једнакост, права и вредности”.

Линк: <https://www.minlmpdd.gov.rs/aktuelnosti-vesti.php>

Истакнуто је и да ће у наредном буџетском циклусу, 2021 - 2027. програм „Европа за грађане и грађанке” бити спојен са програмом „Право, једнакост, грађанство”, а да ће се звати **„Грађани, једнакост, права и вредности”**. Овај програм осигурава финансирање у области правосуђа и основних права. *Радним програмом 2021-2022* предвиђено је финансирање пројектних идеја које промовишу недискриминацију и равноправност полова, права детета, заједничку европску историју, демократски ангажман грађана и веће учешће организација цивилног друштва у процесу доношења политика, као и борбу против расизма у родно заснованог насиља.

Више о могућностима добијања бесповратне помоћи у оквиру програма „Грађани, једнакост, права и вредности” можете погледати на линку: <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/programmes/cerv>

ОДРЖАНА КОНФЕРЕНЦИЈА „УЧЕШЋЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ У ПРОГРАМИМА ЕУ”

Привредна комора Србије организовала је 23. јуна онлајн конференцију посвећену учешћу Србије у ЕУ програмима, у оквиру пројекта „Подршка учествовању у ЕУ програмима”, који спроводи Министарство за европске интеграције, а финансира Европска унија.

На конференцији је представљен успех институција и организација из Србије, међу којима је и Привредна комора Србије, које су учествовале у ЕУ програмима, перспектива и могућности учешћа у новом програмском циклусу, као и резултати остварени у оквиру пројекта „Подршка учествовању у ЕУ програмима”.

Вишена линку: <https://www.facebook.com/eusrbija/videos/u%C4%8De%C5%A1%C4%87e-republike-srbije-u-eu-programima/481495016276477/?extid=SEO--->

ОТВОРЕН НОВИ ПРОГРАМ КРЕАТИВНА ЕВРОПА 2021-2027

Нови програм Креативна Европа је почео 26. маја, са буџетом за период 2021-2027, од 2,4 милијарде евра (63% већи него претходни).

Програм је задржао претходну структуру: програм подршке за превођење књижевних дела и успостављање партнерстава у области издаваштва, програме подршке сарадњи у различитим областима уметности и културе, укључујући и аудиовизуелне делатности, као и иницијативе **Европска престоница културе и ознака европске баштине**. Поред тога, нови програм доноси значајне новине:

- Промоција здравог и одрживог сектора информативних медија,
- Еколошки одрживе и одговорне праксе у култури и уметности,
- Подршка форума за политичку расправу и размену студија и извештаја
- Подршка лабораторија креативних иновација, у оквиру које се подстичу иновативни приступи стварању, дистрибуцији и промовисању садржаја у различитим областима.

Очекује се званичан позив Европске комисије за приступање Србије новом програму, што ће омогућити званично учешће наше земље до краја текуће године.

До сада су отворени позиви:

- *Позив за пројекте европске сарадње* – рок 7. септембар
- *Позиви за европске мреже културе и креативне организације* – рок 26. август
- *Позив за паневропске културне ентитете* – рок 26. август

Све установе и организације из Србије имају право да конкуришу без обзира на административни процес приступања новом програму.

Више информација о структури, плану расписа и приоритетима конкурсних позива се налазе на линку: <https://ec.europa.eu/culture/document/2021-annual-work-programme-implementation-creative-europe-programme>

Линк ка Деску Креативна Европа: <http://www.kreativnaevropa.rs/>

ОБЈАВЉЕНА БРОШУРА „НОВИ ЕРАЗМУС+ ПРОГРАМ 2021-2027, МОГУЋНОСТИ ЗА УЧЕШЋЕ”

Еразмус+ је највећи европски програм за области образовања, обука, младих и спорта.

Европска комисија је објавила нови Еразмус+ Општи позив за подношење предлога пројеката за 2021. годину у којем су детаљно описане све врсте пројеката и рокови за све појединачне компоненте програма.

Подсетимо, Србија је пуноправна чланица програма Еразмус+ од 2019. године и има статус програмске земље. Пројектне пријаве се подносе Фондацији Темпус, организацији одговорној за спровођење Еразмус+ програма у Србији. За спровођење програма у целини надлежна је пре свега Европска комисија, Извршна агенција Европске комисије која је задужена за образовање и културу, националне агенције у програмским земљама и националне Еразмус+ канцеларије у партнерским земљама.

Очекује се да ће се статус Републике Србије као програмске земље наставити и у новом програму, што значи да би установе и организације имале могућност да пуноправно учествују у свим сегментима Еразмус+ програма,

као координатори или партнери. Више детаља о правилима и могућностима учешћа можете пронаћи на следећем линку: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-programme-guide-2021_en

Преглед свих врста пројеката у којима Србија може да учествује, као и рокова у оквиру овог Конкурса, можете погледати на страници: <https://erasmusplus.rs/konkurisanje/kalendar-rokova/>

Укупан износ средстава за конкурсни рок 2021. је 6.400.030 евра.

Детаљније у е-брошури: <https://erasmusplus.rs/wp-content/uploads/2021/04/E-brosura-2021-4.pdf>

ВЕСТИ СА ЛОКАЛА

ВЕСТИ ИЗ ЕУ ОПШТИНА

ГЕТЕБОРГ, КИШНИ ГРАД

Град Гетеборг један је од најкишовитијих градова у Европи, а његови становници се суочавају са разним изазовима у току кишне сезоне. Градски челници су направили стратегију која је усмерена не само на решавање проблема, већ на промену перспективе, како би кишу претворили у компаративну предност града. У пројекат су укључили дизајнере, уметнике и грађане како би осмислили концепт и променили начин размишљања. Грађанима су постављали питања: „Шта мислите о киши?“ или „Шта бисте желели да промените у граду када пада киша?“. Када би добили одговоре попут „Мрзим кишу“, позвали би их да размисле шта би желели да учине како би било боље. Било је разних идеја попут оних да сви добију бесплатно пиво када пада киша или да се покрију све бицикличке стазе. То наравно није било изводљиво, али су неки ресторани добили идеју како да осмисле примамљиву понуду у

кишним данима. А креативни тим разматра идеју да се дуж бициклических стаза направе склоништа за бициклисте, која би могла да буду направљена на забаван начин са занимљивим садржајима.

На тај начин су грађани учествовали у креирању решења и изношењу нових идеја. Прво су почели да експериментишу са кишним игралиштима у песку за децу и школским двориштим. На пример, у школи Торсландасколан направљен је скејт парк које се у кишним данима претвара у кишно игралиште.

„Оно што Гетеборг разликује од осталих градова је то што је Гетеборг одлучио да прихвати кишу”, каже Томс Иварсон креативни директор компаније „Rain Gothenburg”. „Користимо дизајн да бисмо пронашли инспирацију, променили начин размишљања људи и постигли добра решења”. Да би то урадио, град је ангажовао менаџера пројекта, дизајнера и креативног директора.

Град Гетеборг има веб страницу коју користи за подизање видљивости и унапређење транспарентности, али и она има своја ограничења јер се на тај начин не може директно комуницирати са грађанима. Зато су важне активности које укључују директну комуникацију.

Гетеборг је успео у томе да његови представници своје активности промовишу широм Шведске, али и у ЕУ кроз учешће у разним пројектима.

Линкови: <https://eurocities.eu/stories/gothenburgs-jubilee-rain-takes-the-spotlight/> и <https://www.goteborg2021.com/en/jubileumsprojekt/rain-göteborg-2/>

НОВОМ САДУ УРУЧЕНА ТИТУЛА ЕВРОПСКЕ ПРЕСТОНИЦЕ КУЛТУРЕ 2022. ГОДИНЕ

Нови Сад, као први град испред земаља кандидата за чланство у ЕУ, који се нашао међу градовима који ће носити титулу Европске престонице културе 2022. године званично је преузео ову титулу 7. маја на онлајн церемонији од хрватске Ријеке и ирског Голвеја.

Остали носиоци Европске престонице културе 2022. године су Ешу, Луксембург и Каунасу, Литванија.

Директор фондације „Нови Сад–Европска престоница културе” Немања Миленковић овом приликом је рекао да „мото **За нове мостове** произлази из идентитета Новог Сада, у чијој су бурној историји управо његови мостови имали кључну улогу. На томе почива и програм пројекта Европске престонице културе, на стварању нових мостова, оних неуништивих, којима људи и процеси стварају просторе и програме, трајне легате. Те мостове градимо и између градова – бивших, садашњих и будућих Европских престоница културе, чије темеље чине ови дуготрајни процеси и јачање капацитета различитих актера. Мостови који нас повезују као градове – престонице културе, стављају наше локално културно наслеђе у оквире европских вредности и европске културне баштине и тако радимо на ономе што је наша заједничка будућност, не забрављајући оно што је наша прошлост”.

Солидарност и подршка између градова – престоница културе показале су се и током претходне године, која је била посебно изазовна због новонастале пандемије, а посебно за градове који су у том тренутку били носиоци титуле – Ријеку и Голвеј. Њихова година титуле је, услед неповољних услова, продужена до 30. априла 2021. године, док је за Нови Сад померена на 2022. годину.

Линк: <https://novisad2022.rs/?lat=cir>

ОСНОВАН РЕГИОНАЛНИ ЦЕНТАР ЗА ЕНЕРГЕТСКУ ЕФИКАСНОСТ БАНАТ – ЗРЕЊАНИН

Оснивање Регионалног центра за енергетску ефикасност Банат у фебруару ове године је резултат пројекта „Паметна и одржива потрошња енергије”, који је финансиран у оквиру Интеррег ИПА пројекта прекограничне сарадње Румунија – Србија. Пројектом су обезбеђена средства за изградњу и опремање, одн. оснивање Регионалног центра за енергетску ефикасност.

Пројекат је трајао од јуна 2019. до марта 2021. године, а реализовали су га град Зрењанин, као водећи партнер, град Темишвар, Регионални центар за друштвени и економски развој Банат и Кластер одрживе енергије Румуније – ROSENC, са циљем да се допринесе постизању климатских и енергетских циљева Европске уније.

Више на линку: <https://europa.rs/regionalni-centar-za-energetsku-efikasnost-banat-zrenjanin/>

ПРОШИРЕЊЕ РЕГИОНАЛНЕ ДЕПОНИЈЕ У СРЕМСКОЈ МИТРОВИЦИ

Регионална депонија Срем–Мачва је пројекат започет још 2008. године уз подршку ЕУ, пре свега изградом студије изводљивости, а потом изградњом самог система. Ради управљања депонијом основано је предузеће Регионална депонија Срем–Мачва, од стране два града оснивача, Сремске Митровице и Шапца, које управља самом депонијом и трансфер станицом у Шапцу.

Годишње се на регионалну депонију у Сремској Митровици допреми преко 50.000 тона отпада, из Шапца и Сремске Митровице а нешто мање из Богатића. Од почетка рада 2014. године издепоновано је преко 350.000 тона отпада.

Регионална депонија Срем–Мачва је друга регионална санитарна депонија у јавном сектору која је заживела у Србији, а трансфер станица у Шапцу је прва пројектована и прва оперативна трансфер станица у Србији.

Основни принцип којем се приступило од почетка јесте да се обезбеди одрживост целокупног система. У овој фази се ради на пројектној

документацији за проширење депонијских капацитета који ће обезбедити несметано депоновање на овој локацији и у наредних десетак година, како би се целокупна инвестиција Европске уније учинила одрживом на дужи временски период.

Више на линку: <https://europa.rs/moderno-upravljanje-otpadom-regionalno-preduzece-srem-macva/>

РЕКОНСТРУКЦИЈА ИНФРАСТРУКТУРЕ ЗА ЗАШТИТУ ОД ПОПЛАВА У ОБРЕНОВЦУ

© <https://obrenovac.rs/?p=24010>

Обреновац је општина која је у поплавама 2014. вероватно највише страдала. Последњих седам година ради се на санацији штете настале током великих мајских поплава, али и на превенцији.

Наиме, како би Обреновчани били безбедни, али и становници других места у Србији, Европска унија је уложила 170 милиона евра у санацију штете након поплава и превенцију. Само за пројекат „Реконструкција инфраструктуре за заштиту од поплава“ ЕУ је донирала 19 милиона евра, а Аустријска развојна агенција (АДА) још пола милиона, који су утрошени у општинама Обреновац, Сурчин, Свилајнац, Ваљево и Параћин.

Током пројекта заштита од поплава спроведена је на око 94 километара река које протичу кроз ових пет општина. Чишћење дренажних канала, изградња обалоутврда, куповина опреме, као што су мобилне пумпе или машине за

пуњење врећа песком, али и систем за даљинско управљање црпним станицама су такође финансирани пројектом.

Радови су после пет и по година успешно завршени, а завршетак пројекта је обележен у Обреновцу 14. јуна.

„Европска унија је највећи донатор Обреновца и грађани Обреновца то знају, јер је свако од њих у својој кући имао неку врсту донације. Хвала и Аустрији. Свесни смо да Обреновац не би постојао без помоћи ЕУ у домену образовања, културе, привреде, пољопривреде. Још једном у име грађана Обреновца – хвала”, истакао је том приликом председник Општине Обреновац Мирослав Чучковић.

„Овај пројекат је за грађане Обреновца. Сада Обреновац и друге општине имају врхунски систем којим могу да предвиде катастрофу, да реагују и спасу људе”, рекао је шеф Делегације ЕУ у Србији амбасадор Сем Фабрици. Он је додао да га посебно радује то што се у Србији све више ради на превенцији и планирању.

Амбасадор Аустрије у Србији Николаус Лутероти изјавио је „Поносан сам што могу да посведочим овом отелотворењу сарадње ЕУ, Аустрије и Србије. Драго ми је што видим да је ово што је урађено значило грађанима Обреновца, да могу да остану и живе овде”.

Захвалност ЕУ и Аустрији изразили су и партнери из Јавног водопривредног предузећа Србијаводе и Канцеларије за управљање јавним инвестицијама.

Више информација на линковима: <https://europa.rs/za-miran-san-obrenovcana/> и <https://obrenovac.rs/?p=24010>

ВЕСТИ ИЗ СКГО

ОДРЖАН ПРВИ ЕВРОПСКИ ДАН ЗА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Сваке године, током маја, широм Европе организују се различити догађаји и спроводе активности са циљем да нас подсети зашто је Европска унија настала, како је започела њена изградња и каква је била визија мирне и уједињене Европе. Ове активности такође подстичу разговоре о тренутном стању унутар ЕУ, али и о томе како она треба да изгледа у будућности.

Тим поводом, Стална конференција градова и општина (СКГО), у сарадњи са Министарством за европске интеграције Владе Србије и Делегацијом ЕУ у Србији, 1. јуна је организовала **Европски дан за локалне самоуправе**, догађај који се први пут одржава у Србији. Скуп је замишљен као платформа за промоцију Европске уније и њених вредности према локалној самоуправи, али и прилика за размену информација о актуелном стању у процесу приступања Србије ЕУ.

Уз представнике градова и општина учествовали су и остали важни актери у процесу европских интеграција Србије – представници националног нивоа, ЕУ у Србији, АП Војводине, академске заједнице и цивилног друштва.

Председник СКГО и градоначелник Сомбора Антонио Ратковић је рекао да су локалне и регионалне власти незаобилазан фактор који има веома важну

улогу у обликовању европске будућности и да институције ЕУ све више разумеју да политике и програми ЕУ морају одговарати реалним потребама грађана локалних заједница.

Он је истакао да су европске интеграције процес усвајања и ефикасне примене нових стандарда од стране реформисане јавне и локалне управе којој СКГО пружа подршку у развоју капацитета у овом процесу.

Министарка за европске интеграције Јадранка Јоксимовић у свом обраћању је нагласила да су евроинтеграције и приступни процес Србије Европској унији, који укључује све нивое власти и све релевантне актере, кључни за друштво у целини. По њеним речима, за локалне самоуправе посебно су важни „кластер 1” који се односи на реформу јавне управе и „кластер 5”, који се тиче ресурса кохезионе политике и пољопривреде.

„Радимо на програмирању европске помоћи за период 2021–2027. године и јако је значајно да локалне самоуправе буду укључене у овај процес, посебно у области заштите животне средине, што је у складу са политикама ЕУ”, рекла је Јоксимовић и додала да би било корисно да се Европски дан локалне самоуправе успостави као традиционални догађај, што би допринело тешњој и ефикасној сарадњи.

Шеф Делегације ЕУ у Србији Сем Фабрици посебно је истакао начело супсидијарности, као једно од основних начела ЕУ. „Ми помажемо локалном и регионалном нивоу кроз различите механизме, посебно преко Комитета региона. У наредном периоду за локалне самоуправе је изузетно значајно спровођење „Зелене агенде”, уз важну улогу СКГО у процесу евроинтеграција – која ће бити све важнија”, навео је Фабрици наглашавајући да се глас организација цивилног друштва мора чути, чему доприноси и потписивање споразума о сарадњи између СКГО и Националног конвента о ЕУ.

Министарка државне управе и локалне самоуправе Марија Обрадовић је оценила да су солидарност и сарадња неопходни на свим нивоима, посебно у тренутку када се суочавамо са последицама светске пандемије.

Генерални секретар СКГО Ђорђе Станичић у свом обраћању је истакао да је Програм за реформу система локалне самоуправе, као део Реформе јавне управе, прошао општу јавну расправу и да се очекује његово усвајање на Влади.

„Програм подразумева нову визију ефикасних локалних самоуправа кроз јачање њиховог положаја, унапређење њиховог финансирања и подизање квалитета и доступности њихових услуга грађанима и привреди”, рекао је Станичић. Он је навео да је Програм изузетно важан и у контексту евроинтеграција, будући да се две трећине европског правног оквира односи управо на локалне самоуправе, закључивши да је потребно припремити локалну администрацију на такву врсту изазова.

У току скупа потписан је протокол о сарадњи између СКГО и Фонда „Европски послови” АП Војводине, са циљем уређења сарадње и координације две институције. Такође, потписан је споразум о сарадњи СКГО и Националног

конвента о ЕУ, како би се формализовала дуга и континуирана сарадња СКГО и Конвента у пружању заједничког доприноса градова и општина и организација цивилног друштва процесу приступања Србије Европској унији.

Европски дан локалне самоуправе је реализован у оквиру Програма „Подршка локалним самоуправама у Србији на путу ка ЕУ – друга фаза”, коју финансира Влада Шведске, а спроводи СКГО.

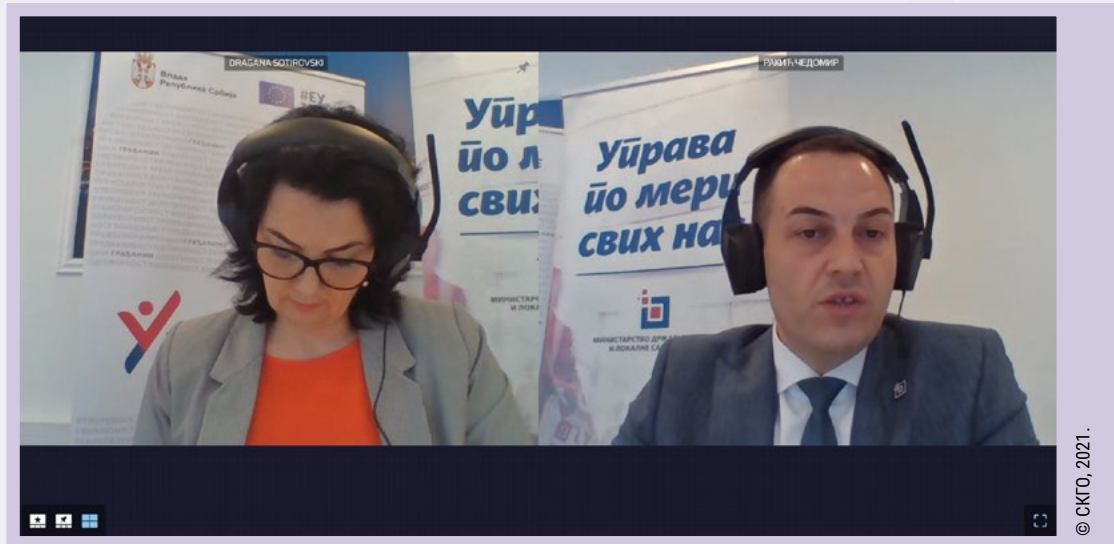
У оквиру Европског дана локалне самоуправе, паралелно су одржани стручни панели на тему европских стандарда у области основних права и заштите података о личности и приступа информацијама од јавног значаја. Том приликом представљени су резултати **Анализе утицаја ЕУ интеграција на локалну самоуправу у области основних права** и **Анализе утицаја процеса европских интеграција на локалну самоуправу у Србији у области заштите података о личности и приступа информацијама од јавног значаја**. Оба документа израђена су у оквиру програма „Подршка локалним самоуправама у Србији на путу ка ЕУ – друга фаза”, који финансира Влада Шведске, а спроводи СКГО. На панелу су учествовали: Дејвид Јанг међународни експерт (САЛАР) и коаутор представљене анализе, Ана Тоскић Цветиновић извршна директорка „Партнера за демократске промене Србија” и ауторка анализе и Златко Петровић помоћник генералног секретара у Сектору за надзор Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, уз модерацију Маје Стојановић Керић коауторке анализе и шефице Одељења за правни систем локалне самоуправе СКГО.

Линкови: <http://www.skgo.org/vesti/detaljno/2678/odrzan-prvi-evropski-dan-lokalne-samouprave> и <http://www.skgo.org/vesti/detaljno/2684/odrzani-strucni-paneli-u-okviru-evropskog-dana-lokalne-samouprave>

ОДРЖАН САСТАНАК ЗАЈЕДНИЧКОГ КОНСУЛТАТИВНОГ ОДБОРА КОМИТЕТА РЕГИОНА ЕУ И РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Састанак Заједничког консултативног одбора (ЗКО) Комитета региона ЕУ и Републике Србије одржан је у онлајн формату 10. јуна. Копредседавајући овог тела су градоначелница Ниша Драгана Сотировски са српске стране и са стране ЕУ, представник Државног парламента Салзбурга Франц Шаусбергер.

ЗКО је тело које окупља представнике локалних и регионалних власти Србије и Комитета региона ЕУ, са задатком да пружи подршку процесу приступања промоцијом дијалога и сарадње између локалних и регионалних органа власти у ЕУ и Србије. ЗКО представља и место за припрему српских регионалних и локалних власти за учешће у раду Комитета региона по ступању у чланство у ЕУ.

Амбасадорка Републике Србије у Бриселу Ана Хрустановић указала је на напредак у спровођењу реформи у Републици Србији, као и на то да је Србија прва прихватила нову методологију проширења.

Шеф Јединице за Србију при Генералној дирекцији за суседство и преговоре о проширењу Европске комисије Кетрин Вент је рекла да је за успешан процес реформи у циљу приступања ЕУ важно да буде транспарентан и инклузиван, те да је СКГО главни партнер у овом процесу. Она је позвала централне власти у Србији да одрже дијалог са локалним властима у процесу приступања.

Председник СКГО и градоначелник Сомбора Антонио Ратковић указао је на то да, имајући у виду нову методологију приступних преговора и нову институционалну структуру на националном нивоу, очекује да ће локална самоуправа и СКГО и даље наставити да буду важан партнер у овом процесу.

У оквиру сесије 2 „Одрживи опоравак од Ковид 19 кризе заједно са регионалним и локалним властима”, државни секретар у Министарству државне управе и локалне самоуправе (МДУЛС) Чедомир Ракић, нагласио је квалитетну сарадњу СКГО И МДУЛС, нарочито у реформи јавне управе.

Он је говорио о значају дигитализације и е-управе за функционисање у кризним ситуацијама, попут Ковида 19, као и важност Стратегије реформе јавне управе и Програма за реформу система локалне самоуправе, који је њен саставни део.

„Као друштво смо показали да све реформе немају само за циљ испуњавање критеријума ради европског пута, већ и да служе да држава постане сервис грађана – ефикасна, доступна, брза и делотворна и модерна”, закључио је Ракић.

О кризи Ковид 19 и утицају на локалне и регионалне власти говориле су градоначелнице Крушевца Јасмина Палуровић и Ниша, Драгана Сотировски и градоначелник словеначке Ајдовшчине и трећи потпредседник НАЛАС-а Тадеј Беочанин и шеф сектора за сарадњу Делегације ЕУ у Србији Ингве Енгстром.

Линк: <http://www.skgo.org/vesti/detaljno/2690/odrzan-sastanak-zko-evropske-unije-i-republike-srbije>

ОДРЖАНА КОНФЕРЕНЦИЈА „РЕФОРМА ПРОЦЕСА ЛОКАЛНОГ ПЛАНИРАЊА И УПРАВЉАЊА ФИНАНСИЈАМА – ПРЕСЕК СТАЊА И ПЕРСПЕКТИВЕ”

Онлајн конференција посвећена реформама процеса планирања и управљања финансијама у локалној самоуправи у Републици Србији одржана је 2. јуна у оквиру Програма Exchange 5. Овај програм финансира Европска унија, а спроводе Министарство државне управе и локалне самоуправе, Министарство финансија – Сектор за уговарање и финансирање програма из средстава Европске уније и Стална конференција градова и општина (СКГО).

Конференција је организована у периоду значајном за успостављање новог планског оквира за реформу јавне управе (РЈУ) на свим нивоима власти у Републици Србији. Нова Стратегија РЈУ за период 2021–2030. усвојена је у априлу ове године кроз широки партиципативни процес који се наставља кроз рад на пратећим Програмима за реформе у домену система локалне самоуправе, управљања јавним финансијама и јавним политикама. Циљ конференције је био да на основу најактуелнијих информација из текућих планских процеса пружи својеврстан пресек стања и предочи реформске правце од значаја за локалне самоуправе.

У уводном делу скупа, помоћник министра државне управе Саша Могих је представио нацрт Програма реформе система локалне самоуправе, документ који је комплементаран Стратегији реформе јавне управе Републике Србије. „Програм реформе система локалне самоуправе је плански документ који се по први пут израђује у Републици Србији, током чије израде смо имали заједнички рад Министарства и СКГО. Наша намера је била да овај документ обухвати све области које су значајне за локалне самоуправе и то је оно што га издваја у односу на секторске стратегије или програме развоја”, истакао је Могих.

Генерални секретар СКГО Ђорђе Станичић овом приликом је оценио да су градови и општине успешно савладали поставку програмског буџета и да су боље усмерили управљање својим финансијама ка учинку и резултатима. Истакао је да је унапређена транспарентност буџетског процеса и да је израда грађанских водича кроз локалне буџете све масовнија. Осврнуо се и на измене Закона о локалној самоуправи 2018. године којима су додатно уређени процеси јавних расправа о буџету оценивши да је отвореност локалних самоуправа за укључивање јавности у ове процесе на задовољавајућем нивоу. Он је појаснио да је задатак СКГО био да подржи локалне самоуправе на овом путу, те да се нада да је СКГО у оквиру Програма Exchange и других пројеката развојне сарадње оправдала и поверење Европске уније и других донатора и да је била квалитетан партнер посебно министарствима надлежним за локалну самоуправу и за финансије као носиоцима ових реформи.

Станичић је закључио да су тиме постављени добри темељи да се локална самоуправа боље позиционира у погледу захтева који произилазе из процеса приступања Републике Србије Европској унији, посебно у оквиру преговарачких поглавља 32 и 22 која се односе на финансијску контролу и управљање и координацију структурних инструмената и фондова у оквиру регионалне политике ЕУ.

Детаљније на линку: <http://www.skgo.org/vesti/detaljno/2683/reforme-procesa-lokalnog-planiranja-i-upravljanja-finansijama-presek-stanja-i-perspektive>

ОДРЖАНА РАДИОНИЦА О БРЕНДИРАЊУ

Радионица о брендирању места у организацији Сталне конференције градова и општина одржана је посредством Зум платформе (Zoom) 19. маја, уз учешће представника локалних самоуправа из Ваљева, Крагујевца, Краљева и Кладова. Скуп је реализован у оквиру програма „Подршка локалним самоуправама у Србији на путу ка ЕУ – друга фаза”, који финансира Влада Шведске.

Током скупа, уз уводне напомене о брендирању места, представљен је теоријски концепт и динамика процеса формирања имиџа, уз конструктивно учешће пројектних партнера из Шведске организације Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). У оквиру овог процеса биће спроведено деск истраживање, организоване фокус групе и интервјуи у које ће бити укључени запослени у локалним самоуправама, грађани и други релевантни чиниоци.

У циљу дефинисања постојећег бренда и жељеног идентитета, планирано је да се на основу резултата истраживања креира одговарајући план комуникације.

Линк: <http://www.skgo.org/vesti/detaljno/2662/odrzana-radionica-o-brendiranju-mesta>

ЗАВРШЕНИ РАЗГОВОРИ СА ГРАЂАНИМА У РОМСКИМ ПОДСТАНДАРДНИМ НАСЕЉИМА НА ТЕМУ ОЗАКОЊЕЊА СТАМБЕНИХ ОБЈЕКТА

Посетом Алексинцу седмог маја и разговором са руководством општине и са житељима ромских насеља у улицама Васе Николића и Шуматовачкој, завршена је промоција процеса озакоњења стамбених објеката коју спроводи Стална конференција градова и општина кроз програм „Подршка ЕУ инклузији Рома у Србији – оснаживање локалних заједница за инклузију Рома”, који финансира Европска унија.

Разговором са грађанима у ромским насељима у Сомбору, Вршцу, Младеновцу, Параћину, Алексинцу, Лесковцу, Лебану, Сурдулици, Пироту и Пожаревцу око 700 суграђана на терену у директном разговору са представницима СКГО и правницима Комитета правника за људска права (ЈУКОМ) добило је информације о процесу озакоњења и терминима када им је правна подршка за озакоњење стамбених објеката доступна у просторијама њихових локалних самоуправа.

Приликом обиласка терена, дељена је публикација СКГО „Како да озаконите кућу” и која је приређена на српском и ромском језику, а може се пронаћи на сајту СКГО ([„Kako da ozakonite kuću” - publikacija](#)).

Правна подршка процесу озакоњења објеката била је на располагању ромским суграђанима до краја маја, после чега ће бити објављена студија којом ће се заокружити укупна сазнања о процесу озакоњења објеката у ромским насељима у наведених 10 јединица локалних самоуправа у Србији.

Линк: <http://www.skgo.org/vesti/detaljno/2656/zavrsheni-razgovori-sa-gradjanima-u-romskim-podstandardnim-naseljima-na-temu-ozakonjenja>

МРЕЖА ЕКО ПОВЕРЕНИКА – КАКО СМАЊИТИ КАРБОНСКИ ОТИСАК

Поводом ЕУ зелене недеље 2021, 27. маја је одржан састанак Мреже Еко-повереника Сталне конференције градова и општина (СКГО) са темом „Како смањити карбонски отисак у Србији”.

Састанак је одржан са циљем да се јединице локалне самоуправе упознају са приоритетима Министарства заштите животне средине у области циркуларне економије, заштите квалитета ваздуха у Србији и преузетим обавезама у оквиру потписане Декларације из Софије о Зеленој агенди за Западни Балкан.

„Неопходно је да градови и општине буду у току са свим активностима у области заштите животне средине како би могле да дају свој пуни допринос у испуњавању обавеза, као и да унапреде своје услуге које пружају грађанима у области заштите животне средине”, истакао је генерални секретар СКГО Ђорђе Станичић.

Он је истакао значај циркуларне економије која је једна од главних тема европских креатора политика, посебно када је реч о заштити животне средине, економском развоју и укупном социјалном просперитету.

Током 2019. године СКГО је спровела испитивање на тему локалних капацитета у погледу стварања услова за прелазак на циркуларну економију. Резултати испитивања јасно указују на потребу заговарања конкретних надлежности у делокругу јединица локалних самоуправа у овој области, али и подизање свести о овој теми код локалних доносиоца одлука и запослених у локалним управама.

„Циркуларна економија у Србији још увек релативно нова, посебно на локалном нивоу. Мапа пута за циркуларну економију у Србији је документ који служи као

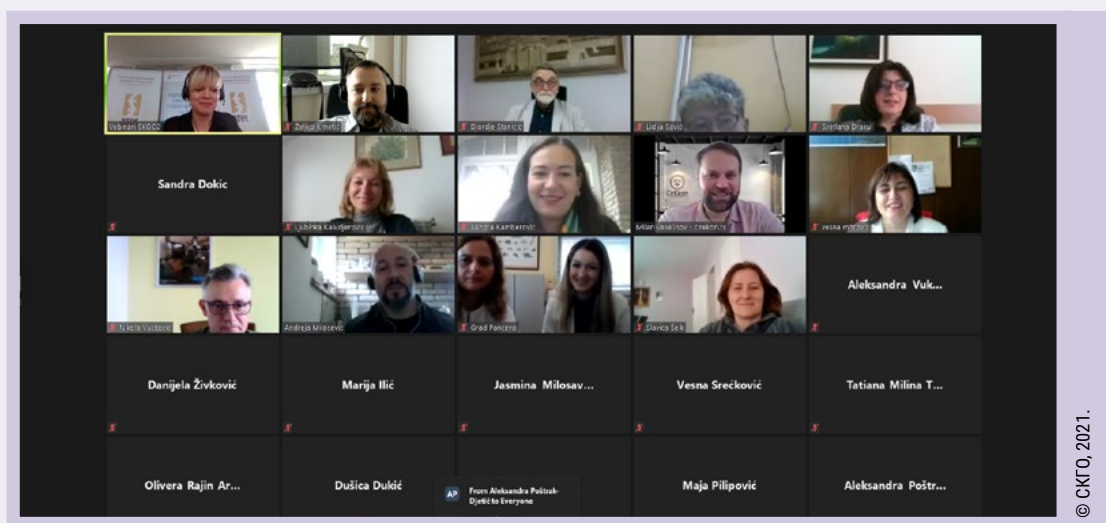
путоказ ка транзицији на модел циркуларне економије, који поред профита у фокус ставља и заштиту животне средине и очување ресурса”, закључио је Станичић.

Помоћница министарке заштите животне средине Сандра Докић овом приликом је изјавила да је Република Србије прихватила Зелена агенду и истакла да она превазилази Поглавље 27. „Зелена агенда захтева много добру координацију министарстава јер се она односи на целокупну заштиту животне средине”, навела је Докић и додала да је за квалитетну примену Зелене агенде потребно формирање Радне групе која ће обухватити најшири број учесника из различитих министарстава. Она је навела да је Министарство посвећено Зеленој агенди нагласивши да је Поглавље 27 веома захтевно јер су поред усаглашавања законодавства потребна и велика средства за имплементацију одредби.

„Имајући у виду да је Зелена агенда заштита животне средине у најширем облику, потребно је да локалне самоуправе прате рад Министарства, јер ће се све одредбе примењивати на локалу”, рекла је помоћница министра.

Она је изјавила да ће Министарство донети Програм циркуларне економије који ће допринети ставу да се сав отпад који се генерише у земљи почне посматрати као ресурс. „Процес преласка са линеарне на циркуларну економију ће трајати, али је потребно да привреда на ово не гледа као на оптерећење већ као изазов да прилагоде производне процесе и пређу на зелену производњу, а што ће значити да ће њихова роба бити конкурентнија на европском тржишту, које све више води рачуна о том аспекту производног процеса”, нагласила је Докић.

Министарство заштите животне средине у претходном периоду је реализовало конкурсе замене котларница у 34 локалне самоуправе, 38 градова и општина је добило средства за пошумљавање, а на скупу је најављено да су преко Банке Савета Европе обезбеђена средства за изградњу постројења за пречишћавање воде, а преко Европске банке за обнову и развој спремно је 100 милиона евра за изградњу осам регионалних центара за управљање отпадом који ће обухватити 50 локалних самоуправа.

Детаљније о радном делу састанка: <http://www.skgo.org/vesti/detaljno/2672/mreza-eko-poverenika-kako-smanjiti-karbonski-otisak>

ПОДРШКА УЧЕШЋУ ДЕЛЕГАЦИЈЕ СРБИЈЕ НА ДРУГОМ ДЕЛУ 40. ЗАСЕДАЊА КОНГРЕСА

Делегацију Србије на другом делу 40. заседања Конгреса су представљали делегати:

- чланови Већа локалних власти:
  - Јелена Трифуновић шеф Делегације и одборница општине Сврљиг,
  - Роберт Фејстамер председник општине Кањижа,
  - Антонио Ратковић градоначелник Сомбора,
  - Сања Туцаковић члан већа града Крагујевца и
- чланови Већа региона:
  - Александра Малетић потпредседница Скупштине АП Војводине,
  - Душица Давидовић заменица градоначелнице Ниша и
  - Немања Јоксимовић одборник Скупштине града Београда.

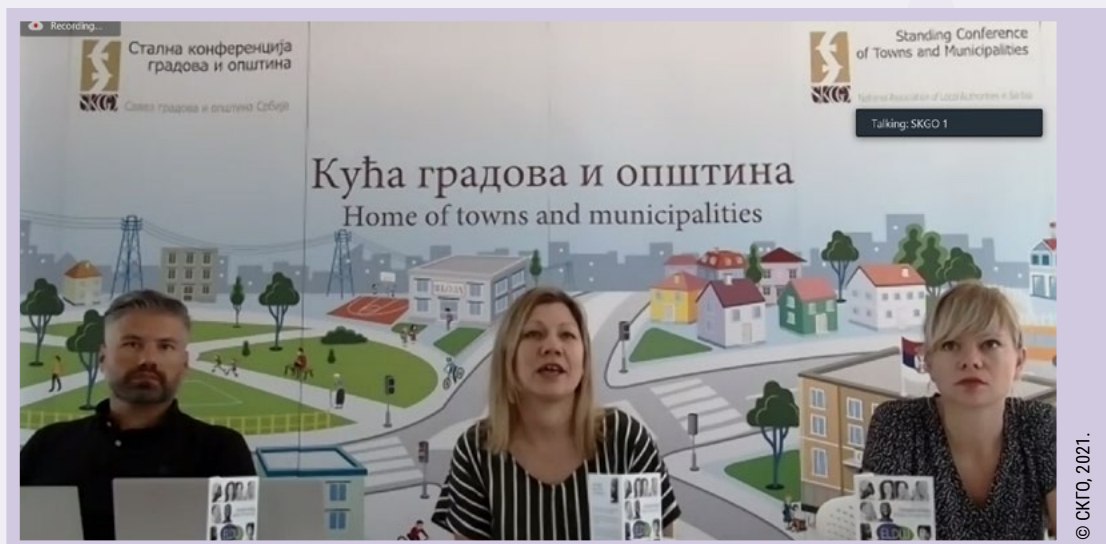
Александра Малетић, као потпредседница Већа региона, је била известилац о верификацији нових мандата члановима Конгреса. Душица Давидовић је, у оквиру дебате на тему улоге локалних и регионалних власти у заштити ЛГБТИ особа, упутила коментар на део Извештаја у којем се помиње локални ниво Републике Србије и информисала учеснике о низу активности које је Србија предузела у претходном периоду у вези побољшања заштите и спровођења ЛГБТИ права.

Припремни састанак Делегације на којем су представљени материјали и техничке информације у вези са заседањем одржан је седмог јуна.

СКГО је Секретаријат Делегације у Конгресу и пружа саветодавну и техничку подршку.

ОДРЖАН ИНФОРМАТИВНИ ВЕБИНАР О ЕВРОПСКОЈ НЕДЕЉИ ЛОКАЛНЕ ДЕМОКРАТИЈЕ 2021.

У циљу приближавања елемената Европске недеље локалне демократије градовима и општинама, СКГО је одржала информативни вебинар о учешћу градова и општина у обележавању Европске недеље локалне демократије 2021. године 28. јуна.

Тема Европске недеље 2021–2022. је „Заштита животне средине: локалне заједнице предузимају мере” и односи се на активности локалног нивоа на заштити животне средине, борби против климатских промена, јачању отпорности и постизању Циља одрживог развоја 11 (Одрживе и отпорне заједнице) које би укључиле грађане.

На вебинару су говорили шефица Службе за ЕУ интеграције Александра Вукмировић, која је и национални координатор ЕНЛД, Слободан Миливојевић саветник за ЕУ интеграције, Бошко Ненадовић сарадник и Јана Павловић саветница у Одељењу за животну средину. Учесницима су представљени основни елементи и кораци у процесу учешћа, могуће подтеме и врсте активности, примери добре праксе претходних година и процес регистрације. Посебно је наглашена могућност добијања статуса Партнера ЕНЛД.

Градови и општине који су заинтересовани да својим активностима обележе ЕНЛД могу да се региструју отварањем профила и најављивањем активности на платформи ЕНЛД: <http://sedl.alnetis.fr/en/inscription.html>

За првих 10 градова/општина које се региструју СКГО ће обезбедити промотивни материјал. Више информација на: <http://www.skgo.org/strane/375>

Европска недеља локалне демократије је европски догађај у организацији Конгреса локалних и регионалних власти Савета Европе у октобру сваке године. Локалне власти из свих 47 држава чланица Савета Европе (и шире) организују јавне догађаје како би разговарали са грађанима и укључили их у решавање актуелних питања. Циљ је промовисање и подстицање демократске партиципације (посебно на локалном нивоу), подизање свести грађана о начину рада локалних власти, као и информисање о могућностима учешћа у локалним процесима доношења одлука.

ПОДРШКА УЧЕШЋУ ДЕЛЕГАЦИЈЕ СКГО У ПОЛИТИЧКОМ КОМИТЕТУ ЦЕМР

У току састанка Политичког комитета ЦЕМР одржаном 18. јуна, представници локалног и регионалног нивоа дебатовали су о четири теме: Будућности руралних области, Утицају КОВИД 19 на културне активности, Акционом програму у области животне средине и Конференцији о будућности Европе.

СКГО су представљали чланови Политичког комитета: Владан Васић градоначелник Пирота, Ана Прванов одборница (Крушевац), Предраг Терзић градоначелник Краљева, Слађана Митровић одборница (Лозница), Ђорђе Станичић генерални секретар и Александра Вукмировић шеф Службе за европске интеграције.

Припремни састанак Делегације, на којем су представљени материјали и техничке информације у вези са састанком, одржан је осмог јуна.

Линк: <http://www.skgo.org/vesti/detaljno/2698/odrzan-sastanak-politickog-komiteta-cemr>

ЕУ ПОЈМОВНИК

ЕВРОПСКИ ПАРЛАМЕНТ

Једна од најстаријих заједничких институција ЕУ, Европски парламент (ЕП) настао је као „Заједничка скупштина“ Европске заједнице за угаљ и челик (1952). У Скупштини је било 78 посланика, представника националних парламената, али нису имали законодавна овлашћења.

Циљ тог Уговора био је да обавезе шест држава које су у прошлости међусобно ратовале на сарадњу у постизању заједничких циљева. Уговорима који су уследили сарадња је проширена на нове области или су они, с обзиром на то да је број држава чланица порастао са шест на 27, били намењени побољшању рада институција ЕУ. Са сваким новим Уговором Парламент је добијао све већа демократска, надзорна и законодавна овлашћења. Уговором из Брисела (потписаним 1975.) Парламент је добио право да на крају сваке године прегледа финансијске извештаје ЕУ и оцени да ли је Комисија мудро и исправно управљала буџетом ЕУ. Допунама у Јединственом европском акту (Уговору потписаном 1986.) осигурало се да ни једна нова чланица не може да приступи ЕУ без пристанка Парламента. Уговором из Амстердама потписаним 1997. ојачана је улога Парламента као сузаконодавца са Саветом у низу области које су уређене правом ЕУ. Последњи Уговор, Уговор из Лисабона, који је ступио на снагу 1. децембра 2009. године, додатно јача улогу Европског парламента.

Европски парламент (ЕП) данас као једина директно бирана институција ЕУ има задатак да заступа интересе грађана. Осим што обликује и одлучује о новим законима, Парламент осигурава да остале институције ЕУ раде на демократски начин, те проовише демократију и људска права, не само у Европи, већ и широм света.

Посланици у ЕП бирају се на директним изборима на период од пет година, од 1979. године. Свака држава одлучује о начину својих избора, али мора гарантовати једнакост полова и тајност гласања. Избори ЕУ воде се начелом сразмерног представништва, што значи да се места распоређују на основу броја становника сваке државе чланице. Нешто више од трећине посланика су жене. Посланици у Европском парламенту делују у групама према својој политичкој припадности, а не националности.

Председник Парламента се, уз могућност реизбора, бира на период од две и по године, што је половина трајања парламентарног сазива. Председник представља Европски парламент у међународним односима и у односима с другим институцијама Европске уније.

Председник надгледа рад Парламента и тела у његовом саставу, као и расправе на пленарној седници, те води рачуна о томе да се поштује Пословник Парламента. На почетку сваког састанка Европског савета председник Европског парламента износи став Парламента, те изражава његове недоумице о одређеним темама на дневном реду и другим питањима.

Када Парламент усвоји буџет Европске уније, председник га потписује, чиме он ступа на снагу. И председник Парламента и председник Савета потписују све законодавне акте усвојене у редовном законодавном поступку.

Европски парламент има 751 посланика изабраних у 27 држава чланица Европске уније. У Европском парламенту сви парламентарни документи објављују се на свих 24 службена језика ЕУ и сваки посланик у Европском парламенту има право да говори на службеном језику по свом избору. Тиме се такође свим грађанима даје могућност да прате рад Парламента. Та 24 службена језика чине укупно 552 могуће комбинације с обзиром на то да се са сваког језика може преводити на остала 23 језика. Како би одговорио на тај изазов, Европски парламент основао је врло ефикасне службе за усмено и писмено превођење, те проверу правних текстова.

Више о актуелном сазиву Европског парламента: <https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/en/in-the-past/previous-elections>

ХРОНОЛОГИЈА

ЗАЈЕДНИЧКА ПОЉОПРИВРЕДНА ПОЛИТИКА

Главни циљеви Заједничке пољопривредне политике Европске уније су унапређење пољопривредне продуктивности, како би потрошачи били стално снабдевени храном по приступачним ценама и омогућавање пољопривредницима у ЕУ да остваре прихватљиву зараду.

Пољопривредна политика се финансира из буџета ЕУ а за њено спровођење је планирано 40% укупног буџета.

» **1957.** Уговором из Рима створена је Европска економска заједница, претеча данашње ЕУ, коју је чинило шест земаља западне Европе: Немачка, Француска, Италија, Белгија, Холандија и Луксембург.

» **1962.** Настанак Заједничке пољопривредне политике (ЗПП), осмишљена као заједничка политика са циљем да се грађанима ЕУ обезбеди храна по прихватљивим ценама, а пољопривредницима примерен животни стандард.

» **1984.** Пољопривредна газдинства постају толико продуктивна да производе више хране него што је потребно. Вишкови се складиште, а уводи се низ мера како би се ниво производње ускладио са потражњом на тржишту.

» **1992.** ЗПП прелази са подршке тржишту на подршку произвођачима. Смањује се подршка ценама и замењује директним плаћањима пољопривредницима, који се охрабрују да воде више рачуна о животној средини.

» **2003.** Новом реформом заједничке пољопривредне политике раскида се веза између субвенција и производње и омогућава се новчана помоћ. Пољопривредницима се сада исплаћује новчана помоћ под условом да се брину о обрадивом земљишту и да поштују норме безбедности хране, заштитне животне средине, здравља и добробити животиња.

» **2013.** Спроводи се реформа ЗПП у циљу јачања конкурентности сектора, промоције одрживе пољопривреде и иновација, за подршку запошљавању и привредном расту у руралним подручјима и преусмеравања финансијске помоћи на продуктивну употребу земљишта.

ЕВРОПА У БРОЈЕВИМА

ЕВРОПА И КЛИМАТСКЕ ПРОМЕНЕ

Европска унија је, према подацима **из 2015. године**, трећа по реду, после Кине и Сједињених Америчких Држава, по количини емисија гасова са ефектом стаклене баште. Следе је Индија, Русија и Јапан. Подсетимо да гасови са ефектом стаклене баште остају у атмосфери од неколико до хиљада година утичући на климу у целом свету без обзира на то које земље су одговорне за емисије.

У ЕУ, по емисијама штетних гасова **у 2017. години**, највећи загађивачи су Немачка, Француска, Италија, Пољска и Шпанија.

Највећи удео, **81% штетних гасова отпада на угљен диоксид (CO₂)**, главни нус-производ већине људских активности и изгарања фосилних горива.

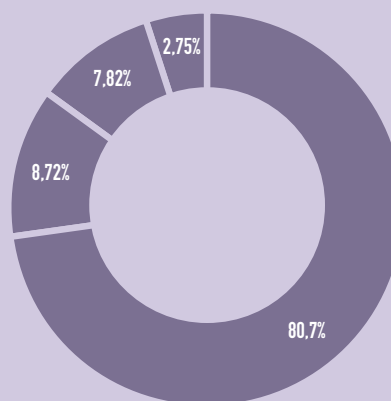
Сектори одговорни за емисију штетних гасова:

Енергетика – 80,7%

Пољопривреда – 8,72%

Индустрија – 7,82%

Управљање отпадом – 2,75%

Шта Европска унија предузима у борби против последица климатских промена?

ЕУ је **2008. године** поставила циљ смањење емисије гасова са ефектом стаклене баште до 2020. године **за 20 посто** у односу на ниво из 1990. године. Заиста, **у 2018. години** количина емисије ових гасова смањена је **за 23 посто** у односу на наведену годину.

У 2014. години постављен је циљ смањење емисија **за 40 посто до 2030.** (у поређењу с нивоом из 1990). Међутим, Европска агенција за заштиту животне

средине саопштила је да, на основу резултата **из 2017. године** тај циљ ипак неће бити постигнут, већ се очекује смањење од **30 посто до 2030. године**.

Европски парламент је прогласио климатску кризу у новембру **2019. године** позивајући Европску комисију на усклађивање свих својих предлога с циљем ограничавања глобалног загревања на мање од 1,5°C и обезбеђивања значајног смањења емисија гасова са ефектом стаклене баште.

Европски зелени план

Као одговор, Комисија Урсуле вон дер Лајен предложила је Европски зелени план, план за Европу која **до 2050. постаје први климатски неутралан континент**. План ЕУ за зеленију и одрживу Европу обухвата широк спектар сектора са различитим циљевима: очување биолошке разноликости, обезбеђење прехранбених производа са здравијим садржајем, јачање циркуларне економије, као и промоцију зелених инвестиција и оснаживање индустрија за зелену транзицију, истовремено ублажавајући друштвено економски утицај транзиције на раднике и заједнице.

У седмогодишњем буџету ЕУ од **милијарду и осам стотина милиона евра**, за финансирање Европског зеленог плана намењена је чак трећина укупне суме.

Линк: https://ec.europa.eu/clima/policies/eu-climate-action_en

---

Извори: Европски парламент, Европска комисија, Европска агенција за животну средину

ЕВРОПСКЕ НОВОСТИ

ЕЛЕКТРОНСКИ БИЛТЕН 5

Стална конференција
градова и општина

Савез градова и општина Србије

Македонска 22/VIII
11000 Београд
Србија

Тел: 011 3223 446
Факс: 011 3221 215
E-mail: secretariat@skgo.org

www.skgo.org
www.facebook.com/skgo.sctm
www.twitter.com/skgo_sctm

